

AUSTRALIJOS LIETUVIS

DISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

ŠEŠTIEJI METAI

Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1953 m. liepos/July 29 d. Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 15(126)

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei metų 26/0, atskiro numerio kaina 1/9. Užsienin kaina ta pati. Skelbimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniam skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0; už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojaus, sveikinimai ir pan. 10/0. Adresas: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Tel. LU 5827

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN
The first Lithuanian Periodical in Australia
Publisher: Jurgis Glušauskas

Printed and published by Australijos Lietuvis Publishing Co., 35 Cator St., Hindmarsh, S. A. Phone LU 5827

Pasirodo tikrasis Sovietu veidas

"Pravda", oficialus Sov. Rusijos komunistų partijos organas, aštriai pasisako prieš Vakarų pakvietimą šaukti keturių didžiųjų konferenciją Vokietijos suvienijimo klausimui svarstyti.

Pasibaigus trijų (USA, Anglijos ir Prancūzijos) užsienio reikalų ministrų konferencijai Vašingtone, buvo nartata pasiūlyti Sovietų Rusijai pakvietimą dalyvauti keturių didžiųjų užsienio reikalų ministrų konferencijoje, kurioje būtų sprendžiamas Vokietijos suvienijimo klausimas, o taip pat ir Austrijos taikos sutarties pasirašymas ir tuo būdu užbaigimas okupacijos.

Spaudoje buvo spėjama, kad Sovietų Rusija, taktiniais motyvais, galinti sutikti su Vokietijos suvienijimu, jeigu jai bus duotos visiškai laisvos rankos kituose okupuotuose kraštuose, kitaip sakant, bus pripažinta tų kraštų okupacija.

Nors Sovietų propaganda smarkiai dirbo įrodinėdama, kad Sovietų Rusija norinti taikos ir dėl jos dirbanti, tačiau, atrodo, tik vieni amerikiečiai tiksliai suprato šiuos bolševikų manevrus: Prez. Eisenhoweris ir kiti atsakingi valdžios pareigūnai kiekviena proga pareiškė, kad reikalingi konkretūs įrodymai, jog Sovietų Rusija tikrai norinti taikos, o prez. Eisenhoweris aiškiai pasakė, jog tokiais įrodymais būtų bent taikos sutarties pasirašymas su Austrija, Vokietijos suvienijimas ir karo baigimas Korėjoje.

Dabar paaiškėjo, kad Amerikos vadovų nuomonės ir atsargumas buvo teisingi.

Pakvietus Sovietų Rusiją prie konferencijos stalo parodyti savo kortas, "Pravda", dar nepaskelbus oficialaus vyriausybės atsakymo, paskelbė, kad Sovietų Rusija pasirodysi spresti visas tarptautines problemas normaliais diplomatiniais keliais, tuo tarpu gi planuojama keturių konferencija neįeina

ANGLŲ - KOMUNISTŲ PREKYBOS SUTARTIS

Pekingo radio paskelbė smulkų pranešimą apie pasirašymą prekybos sutarties tarp 16 anglų pramoninkų ir kinų vyriausybės. Šita sutartis numato abipusį prekių pasikeitimą už 60 milijonų svarų (po 30 mil. iš kiekvienos pusės).

Pagal sutartį britų firmos apsiėmė pristatyti Kinijai: metalo ir metalinių išdirbinių, mašinų, elektrinių įrankių, įvairių įrankių, medikamentų, chirurginių įrankių, transporto, telegrafo-telefonų reikmenų ir t. t.

Komunistinė Kinija pristatys: augalinį alyvų, aliejinų grūdų, riebalų, mėsos, kiaušinių ir kiaušinių miltelių, arbatos, mineralų, šilko ir rankdarbių.

Britų valdžios atstovai Londone į konferencijai užklausa pareiškė, kad britų pažiūra į prekybą su komunistiniais kraštais nepakitę. Visa eilė prekių, įeinančių į "strateginių medžiagų" sąvoką, turės būti išbrauktos iš sutarties. Apskritai kalbant, britų vyriausybė sveikina tarptautinės prekybos plėtimą.

MALENKOVAS VALO SATELITUS IR RESPUBLIKAS

Radio žiniomis Sovietų Sąjungos vadovybė nušalino vyriausius budelius (vidaus ir saugumo ministerius): Ukrainos respublikos Povilą Mešiką, Estijos respublikos Usenko, Georgijos (Gruzijos) respublikos V. G. Dekanosovą (priklausęs nagus prie Lietuvos okupavimo) ir Rytų Vokietijos teisingumo ministrą Maksą Fešnerį.

Rytų Vokietijos teisingumo ministrui paskirta moteris Benjamin, Vokietijoje vadinama "teisėja — korike". Kas padaryta su nušalintais ministrais — kol kas nežinia. Šalinimas eina toliau.

į tokius "normalius diplomatinis kelius". Laikraštis toliau nurodo, kad paruošiant planuojamai konferencijai dienotvarkę nebuvo kviečiamas Sovietų atstovas ir tai jau rodo jos tendencinumą. Išvadoje "Pravda" sako, kad Vakarų didieji šiuo manevru nori sustiprinti dabartinio Vokietijos kanclerio Dr. Adenauerio padėtį artėjant parlamento rinkimams.

Vakaruose "Pravdos" pasisakymas vertinamas kaip neoficialus trijų didžiųjų pakvietimo atmetimas. Čia sakoma, jog pastaciūs Sovietų Rusijai konkretų klausimą neliko jai vietos išsisukinėti ir tegali būti tik "taip" ar "ne".

Vašingtone ypatingai pabrėžiama,

Likviduotas Berija

Liepos 10 d. Tassas paskelbė žinią, kad areštuotas ilgametis saugumo viršininkas, slaptosios policijos vadas ir SSSR vidaus reikalų ministeris Lavrentijus Berija. Jis paskelbtas liaudies, taotos ir komunistų partijos priešu, dirbusiu užsienio kapitalistų naudai. "Pravda", pranešus apie tą įvykį, savo vedamajame straipsnyje rašo: "Berija įvairiais būdais, naudodamas kiekvieną progą, slopino žemės ūkio raidos pažangą. Jo tamsios konspiracijos sprogėdino kolektyvinius ūkius ir trukdė žemės ūkio produktų tiekimą. Įvairiomis gudriomis machinacijomis Berija bandė pasėti nepasitikėjimą tarp SSSR ir Sąjungos respublikų liaudies." Jau iš čia

GERAS UKININKAVIMAS! ...

Darbiečiai Viktorijoje perėmė valdžią iš Liberalų-Krašto partijos, rado labai netiksliai naudotas valstybines lėšas. Nustatyta, kad nei viena valstybinė statyba neišsietiko statybos samato rėmuose ir todėl daugelis pradėtų darbų, dėl lėšų stokos, nutraukta. Kaip pavyzdį galima imti rudosios anglies brikečių fabriko statybą. Tas fabrikas galėtų aprūpinti kuru beveik visą Viktoriją. To fabriko mašinos, pirktos Vokietijoje už 12 milijonų svarų, dabartiniu metu stovi sandėliuose ir dalinai rūdija, būdamos netinkamomis.

Sutartys su statybos firmomis buvo sudarytos ne už atliktą darbą, bet pagal padarytas išlaidas. Dėl tos priežasties firmos nesirūpino išlaidų tikslinimu, todėl keletas milijonų svarų buvo pereikvota.

Tačiau, reikia pastebėti, kad tokį pat principą naudojo Federalinė darbiečių vyriausybė karo metu ir jis tapo bendru principu Australijos ūkyje. Nors statybos lėšų naudojimo tikslingumas buvo kontroliuojamas valdžios paskirtų komisijų, tačiau po paskyrimo jos virsdavo beveik nepakeičiamomis, nes jų pakeitimui buvo reikalingas gubernatoriaus sutikimas.

Dabartiniu laiku Viktorijos vyriausybė daro žygių paleisti ligoninių ir keletą kitų komisijų, paskirtų buvusios vyriausybės.

JAV STIPRINA KARIŠKAI JAPONIJĄ

Šiuo metu Japonija turinti apie 110.000 reguliarios kariuomenės vidaus tvarkai palaikyti. Ši kariuomenė ginkluota tik lengvaisiais ginklais. Dabar gi prez. D. Eisenhoweris nusprendė (jo sprendimas turi būti Kongreso patvirtintas) duoti Japonijai ginklų už keletą milijonų dolerių, jų tarpe tankų ir artilerijos, ir Japonijos kariuomenę padidinti iki 350.000 vyrų, kad būtų pajėgi apsiginti prieš galimą komunistų invaziją.

Tokiam pasiūlymui nelabai palankiai pritaria Australija, kuri Japonijos apginklavimo gerokai bijanti.

kad Sovietų Rusijai nesutinkant suvienyti Vokietiją, nieko kito nelieka, kaip jungtis į bendrą Vakarų gynimo sistemą ir ieškoti kitų kelių Vokietijai suvienyti ir atstatyti jos suverenitetą.

Tuo būdu Anglijos min. pirmininko Sir Churchillio galvoseną, kad Sovietų Rusijai galima pasotinti paaukojus jai okupuotus kraštus visiškai nepasitvirtino ir kad Sovietų Rusija ir po Stalino mirties veda tokią pat agresyvią politiką kaip ir anksčiau.

Prancūzijos vyriausybės sluoksniuose pareiškama, kad "Pravdos" pasisakymas yra tolygus pakvietimo atmetimui ir kad apie Keturių Didžiųjų konferenciją, apie kurią svajavo Sir Churchillis, gal jau netenka galvoti.

pacituotų eilučių matyti, kokia kryptimis Berijos byla. Reikia manyti, kad pasaulis greitai išgirs naują parodomąją bylą, kur kaltinamasis prisipažins visame kame kaltas. Berijos įsakymu tūkstantčiai nekaltų žmonių, pagal jo nurodytus metodus, prisipažino kaltais kuo tik juos kaltino. Dabar jis pats ant savo kailio patirs tų metodų efektyvumą.

Po Berijos arešto seka visa eilė areštų. Liepos 14 d. pranešimu nušalintas sunkiosios pramonės ir tarnauto ministeris V. Mališev. Jo vietoje paskirtas Ivan Nosenko. Berijos įpėdiniu paskirtas Sergejus Krugolovas.

ĮTEMPTA PADĖTIS EGIPTE

Padėtis Sueco kanalo zonoje staiga pablogėjo nežinia kur dingus vienam Britų kariui. Britų karo vadovybė apkaltino egiptiečius, kad jie tą karį būsią pagrobė ir ryšy su tuo paskelbė sustiprintą padėtį Ismailos mieste ir kanalo zonoje. Britų karo sargybos tikri- nus visus gyventojus geležinkelių stotyse, ant kelių ir kitur. Vėliau padėtis buvo sušvelninta, tačiau vis dėlto santykiai lieka labai įtempti.

Egipto vyriausybė uždraudė saviems prekybininkams parduoti britams bet kokius maisto produktus, drabužius ir gėrimus. Britų daliniai aprūpinami oro keliu ir laivais iš kitų vietų.

Būdinga pažymėti, kad JAV-bių politika yra palanki Egiptui, bet ne britams. Valstybės sekretorius Mr. Dulles pareiškė, kad britai turėtų pasitraukti iš Sueco kanalo zonos ir perleisti ją Egipto suverenitetui, be to Egiptui turėtų būti suteikta efektinga ekonominė pagalba, kad galėtų sustiprinti savo ūkį ir užkirsti kelią komunistinei propagandai, o taip pat arabų kraštai ir Egiptas turėtų būti stipriau apginkluoti.

KINIJA BANDYS SUSKALDYTI ANGLOSAKSUS

Raudonoji Kinija numato įvairyti pleišta tarp JAV-bių ir Anglijos. Ji numato paskirti savo diplomatinį atstovą į Londoną ir užmegsti glaudesnius prekybinius santykius su anglais (sutartis jau pasirašyta dėl prekių mainų už 60 mil. svarų). Tuo būdu Anglija bus labiau pririnkta prie raudonosios Kinijos ir turės atšalti nuo Amerikos, kuri veda kietą komunizmo atžvilgiu politiką.

Numatoma net, kad anglų piliečiams bus grąžintos nuosavybės Kinijoje.

PLĖŠIA SANDELIOUS IR KOLEKTYVINIUS UKIUS

Rumunijoje jaučiamas didelis maisto trūkumas. Buvo daug atsitikimų, kad maisto produktų sandėliai išplėšiami. Prie Bukarešto apiplėšti kolektyviniai ūkiai.

KOL RUSAI "ATVĖS" — AMERIKIEČIAI DUODA

Atmetus rusams Amerikos pasiūlymą suteikti pagalbą Rytų Vokietijai maistu, Vakarų Berlyno vadovybė atidarė specialias krautuves Rytų Berlyno gyventojams pirkti maistą papigintomis kainomis. Tose krautuvėse parduodamas maistas Vakarų Berlyno kainomis, skaitant Rytų zonos markę lygią Vakarų zonos marki, o tuo tarpu laisvoje rinkoje už vieną Vakarų zonos markę moka 5,50 Rytų zonos markių.

Prie minėtų krautuvių stovi didžiulės eilės, nors tuo tarpu tose krautuvėse prekių negausu. Pirmą dieną kiekvienam žmogui buvo duodama po 2 kg. vaisių ir po 1 lt. pieno. Pirmieji maisto transportai iš JAV-bių už 5.400.000 dol. jau kelyje.

Marijonetinė Rytų Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad iš Sovietų Sąjungos į Rytų Vokietiją dar šį mėnesį bus atsiųsta 3000 vagonų maisto (gal arbūzų?).

SOVIETAI KALTINA AMERIKIEČIUS DĖL MAISTO TIEKIMO

Sovietų aukštasis komisaras Vokietijoje įteikė protesto raštą Amerikos aukštajam komisarui, kuriame aštriais žodžiais kaltinami amerikiečiai už tai, kad Berlyne rytų zonos pasienyje įstėgė visą eilę krautuvių, kur išbadė Rytų Vokietijos gyventojai pigiomis kainomis nusiperka maisto. Rašte sakoma, kad amerikiečiai palaiko visus tuos fašistus, kurie sukėlė prieš mėnesį laiko demonstracijas Rytų Vokietijoje ir kad amerikiečiai tuo varo nedraugišką Sovietams propagandą.

Toliau rašte tvirtinama, kad amerikiečiai parduoda maistą Rytų zonos gyventojams, tuo laiku kai Vakarų Zonos gyventojai "miršta badu".

Amerikos aukštasis komiysaras kategoriškai atmetė visus bolševikų kaltinimus nurodydamas, kad krautuvės atidarytos vietos burmistrų patvarkymu ir kad prekybą varo vokiečiai prekybininkai, kurie tai daro Vakarų Vokietijos vyriausybės paskatinti.

GROTVALDAS PRISIPAŽIŠTA KLYDĖS

Čekoslovakijoje kasyklose ir sunkiosios pramonės fabrikuose vyksta streikai. Kovai su stekais atgabentos rusų čekistų trupės. Ministeris pirmininkas kreipėsi į ūkininkus prisipažindamas, kad jis yra padaręs daug klaidų, prašė jas užmesti ir daugiau gaminti maisto.

TIK NURIMKITE, BUS LAISVĖ

Vengrijoje ekonominė ir politinė būklė klaiiki. Nauja Vengrijos marionetinė vyriausybė paskelbė naują programą su politine, tikybine ir asmens "laisvėmis". Tas nukrypimas, nors ir laikinas, nuo komunistinės linijos rodo komunistinės politikos bankrotą.

Karejoje taika arti

Taika Korėjoje, kaip žinome, jau buvo be penkių minučių pasirašyta, tik prez. Rhee sutrukdė visą taikos planą paleisdamas 27.000 karo belaisvių, kurie nenori grįžti pas komunistus. Taikos pasitarimai po to nutrūko, o prez. Eisenhowerio specialus pasiuntinys ilgai konferavo su prez. Rhee, ieškodamas susitarimo formulės. Oficialiai skelbiama, kad prez. Rhee laikysis paliaubų sąlygų ir nedarys nieko, kad sutrukdytų pasiekti taiką Korėjoje.

Po ilgesnio išsiaiškinimo komunistai vėl sutiko atnaujinti taikos pasitarimus ir, kaip spauda paneša, jau artėjama prie sutarties pasirašymo.

Prezidentui Rhee paleidus karo belaisvius, komunistai pradėjo didelio masto puolimus centriniam fronte, 20 mylių ruože. Ataką vykdė per 40.000 kiniečių. Jiems pavýko pralaužti pietų

korėjiečių ginamą fronto liniją ir karkur įsiveržti net iki 8 mylių. Tačiau ponuskių nuostolių, pietų korėjiečiai, remiami labai stiprios sąjungininkų artilerijos ugnies ir aviacijos, ne tik sulaukė tolimesnį kiniečių veržimąsi, bet atsiėmė dalį prarastos teritorijos. Mūšiai dar vis tębeina.

Vėl artėjant taikos sutarties pasirašymo dienai, Pietų Korėjos užs. reikalų ministeris pareiškė, kad Pietų Korėja gali ir nesilaikyti sutarties sąlygų, jeigu JAV-bės neduosiančios garantijos, kad Korėja bus suvienyta.

Pietų Korėjos vyriausybė dar reikalauja, kad pasirašius taikos sutartį visos svetimos kariuomenės iš Korėjos pasitrauktų, išskyrus JAV-bių jūrų ir oro laivynus, kurie gali būti reikalingi pietų korėjiečiams siekiant suvienyti Korėją

SOVIETAI SUSIRUPINO ANGLOSAKSŲ LAIVYŲ KONCENTRACIJĄ TURKIJOS UOSTUOSE

Sovietų Rusijos vyriausybė paprašė Turkijos vyriausybę suteikti daugiau informacijų apie Amerikos ir Anglijos karo laivynų koncentraciją Turkijos uostuose. Notoje sakoma, kad į Istanbulo uostą tarp liepos 22 ir 27 dienos atplaukia 10 Amerikos karo laivų, gi Turkijos vyriausybė pareiškė, kad tarp liepos 27 ir rugpjūčio 3 dienos į Istanbulo uostą atplaukia dar 22 britų karo laivai.

Sovietai savo notoje sako, kad 32 karo laivų sukoncestravimas Istantule reiškia karišką demonstraciją, todėl Sovietų vyriausybė ir norinti gauti platesnių tuo reikalu paaiškinimų.

DARBININKAI APGAILESTAVIMĄ PATVIRTINO

Po riaušių Rytų Vokietijoje darbininkai buvo verčiami pasirašyti prisipažinimus, kad "kapitalistų" suklaidinti savo demonstracijomis pakenkė darbininkų gerbūviui. Šitie pareiškimai, prievarta paimti buvo paskelbti spaudoje. Nespėjus nuddžiūti spaudos dažams, darbininkai Berlyno fabrikuose paskelbė "sėdėjimo" ir "lėto darbo" streiką, reikalaudami paleisti sumtus draugus. "Apgailestavimas" patvirtintas darbu!

PARTIZANAI LENKIJOJE AKTYVUS

Lenkijoje smarkiai veikia partizanai. Masiniai sukilimai vyksta Varšuvoje, Krokuvoje ir Silezijoje. Atsiųstos čekistų grupės imasi griežtų represijų. Pramonėje vyksta sabotažo veiksmai. Vyksta dažni susisaujimai tarp partizanų ir kariuomenės dalinių. Geležinkelis tarp Frankfurto/O. ir Brest Litovsko, kuriuo vyksta rusų kariuomenės daliniams Vokietijoje tiekimas, keliose vietose buvo susprogdintas.

DIDELIS IMIGRANTŲ ĮNASAS Į AUSTRALIJOS ŪKĮ

Australijos Pramonės Rūmai paskelbė, kad 573.000 imigrantų laikotarpyje tarp 1947 ir 1952 metų pakėlė Australijos ūkio produkciją 200%. Bendras dirbančiųjų skaičius per tą pat laiką pakilo 537.000, kurių tarpe 235.000 imigrantų.

Taigi, šie skaičiai patys už save kalba apie ateivių įnašą Australijai. Be abejonės, čia nėra paminėta europiečių ateivių kultūrinė įtaka, kurios skaičiais negalima išreikšti, bet ji, gal būt, yra ne kiek ne mažesnė.

GERBIAMIEMS

SKAITYTOJAMS

Dėl techniškių kliūčių šis numeris išeina 6 puslapių, o taip pat kiek suvėlavęs. Pasistengsime kuria nors proga kompensuoti.

AL Leidykla

U.L.R. Ka pirm. M. Krupaviciaus kalba,

PASAKYTA PER AMERIKOS BALSĄ ROMOJE, 1953 m. BIRŽELIO 25d. "LIAUDIŠS SEIMO" LIEPOS MĖN. 21 DIENOS SUKAKTIES PROGA.

Mieli Broliai ir Sesės,

Lietuvos pagrobimą bolševikai apvainikavo vadinamuoju Liaudies Seimu. Jis jiems buvo reikalingas laisvojo pasaulio buržuazams apgauti. Kremlius yra suktybių ir melo neišsemiamas šaltinis. Jis pratęs savo šlykščiausių veiksmus kilmingu rūbu apvilkti, o ciniškas kalbas gazišais žodžiais ir patraukliomis idėjomis apkaišti. Reikėjo ir Lietuvos pavergimą bei katgorinės vergijos įvedimą apgaubti gražia skraiste, kad buržuazinis pasaulis ir nesipiktintų, ir pagalbos rankos Lietuvai nesugalvotų ištiesti. Tam tikslui Maskva yra įvedusi ir Liaudies Seimo šventę. Tos šventės tikslas — įtikinti pasaulį, kad Maskva tik lietuvių tautos prašoma ją priglobė ir vergo pančias apdovanojo. Mes, kurie gyvenam laisvajame pasaulyje, tuos bolševikų kėslus ir melus žmonijai atskleidžiam. Mes iš skausmo sugeltus širdies gelmių šaukiame ir šauksim: — Pasauli, ne lietuviai ir ne Lietuva tų bolševikų pančių maldavo. Ne lietuviai sprendė tame seime, ne lietuvio ranka rašė rezoliuciją prisijungti prie Maskvos. Tame seime sėdėjo Maskvos enkavedistai ir jos klusnūs bernai. Per tą seimą kalbėjo Maskvos komisari, užsimaukšlinę lietuvišką kepurę. Malonės prašomoji rezoliucija buvo pagaminta Kremliaus melo ir apgaulės kalvėse. Ne lietuvių valia buvo tame seime pareikšta Lietuvos ir šiandien pasiliko nepajudinamai pastovi valia — LAISVA NEPRIKLAUSOMA LIETUVA laisvųjų pasaulio valstybių šeimoje. Šiandien pasaulis jau nebe bolševikams, bet mums tiki. Pasaulis žino, kad ko Lietuva susilaukė iš Maskvos šiandien, to susilauks iš jos jį pats ryt. Tai yra laidas mūsų viltims —Lietuva bus laisva.

Raudonieji maskoliai, švesdami Liaudies Seimo šventę, savo tradicinį trepaką šoka ir nori, kad su juo šoktų visas laisvasis pasaulis ir ura šauktų. To dar jiems maža. Jie nori, kad patys lietuviai ant savo kapų ir savo ašarų ir kraujo klanuose šoktų. Pragariški metodai ir šėtoniškos užmačios. Smauglys prarijęs savo auką, ramiai ją virškina. Raudonasis gis smauglys, visą Lietuvos žemę prarijęs, iš džiaugsmo ruvoja ir kitus — net savo auką — verčia rujas kelti. Bet kantrus ir šaltas savo nelaimėse ir kančiose lietuvis atsako savo kieta — NE, kad tu, gude, nesulauktum, nebus, kaip tu nori.

Bolševikų partijos centro komitetas, norėdamas pavergtuosius ir kryžiuojamus lietuvius laime apsvaiginti, paskelbė naujų melų bangą. Jis pažadėjo lietuviams atskleisti platesnius kelius, antra, priminė apie sujungimą su Lietuvos kamieniu tų lietuviškų žemių, kurios nepriklausomybės laikais kitų buvo valdomos, ir trečia, — pasigyrė sparčiu pramonės plėtimu. Jų teigimu, Lietuva jų dėka esanti pusiau pramonės ir pusiau žemės ūkio kaštas. Negudrus maskoliaus postringavimai. Jo sapaliojimai ir mažo vaiko nesuklaidins. Juodasis caras visa darė, kad Lietuva būtų ir tamsi, ir juoda. Raudonasis gi Maskvos caras visa daro, kad Lietuva būtų maskoliška ir kad nekalbėtų joje lietuviška kalba. Štai dėl ko jie tiesia plačiausius kelius. Tik tiesia ne vieniems lietuviams, bet ir maskoliams. Plačiuoju keliu geičiau išbučins lietuvius į Rusijos taigas, o tuščią Lietuvą greičiau mongolais apgyvendins. Štai kur tikra tų kelių prasmė ir uždaviniai. Ne kitam tikslui ir Lietuvos administracija skubama surusint. Skelbti apie administracijos sulietuvinimą — akiplėšiškas melas. Juo nieks nepatikės. Toks pat melas ir vadinamasis lietuviškų žemių sujungimas. Tiesa, Vilnių Lietuvai prijungė, bet tik tam kad tą patį Vilnių, bet jau su visa Lietuva sau prisijungtų. Bet ir čia kome-

"PRAVDA" KALTINA AMERIKIEČIUS

Oficialus rusų komunistų partijos organas "Pravda" paskelbė, kad skilimas tarp Amerikos ir Anglijos bloko nesustabdomai plečiasi ir kad to skilimo nesulaikys jokios konferencijos. Toliau laikraštis tvirtina, kad Mr. Dulleso "suglaudiniamo" politika nepavyko, tačiau JAV-bės planuojančios naują provokaciją Rytų Europoje. Matomai, "Pravda" turi galvoje vis intensyvesnį masių nepasitenkinimą komunistų režimu ir tautų pastangas atgauti laisvę.

Ar jau pratęsite AUSTRALIJOS LIETUVIO prenumeratą II pusmečiui?

dija ne visai ligi galo vaidinta. Juk visa Mažoji Lietuva su Karaliaučiumi ir Tilže bolševiko sau pasisavinta. Taip pat padaryta su grynai lietuviškomis žemėmis Švenčionių ir Gardino srityse. Punsko-Smalėnų-Suvalkų sritys paliktos už Lietuvos sienų. Perdėm melas, ir dar pigios rūšies melas.

Kad bolševikai galvoja ar net ir mėgina pramonę plėsti Lietuvoje, galima patikėti. Bet ir tai ne lietuvių džiaugsmui ir gerovei. Bolševiko pramonės įmonė Lietuvoj yra priemonė greičiau apiplėšti Lietuvą ir ją nualinti galutinai. Bolševikiška pramonės įmonė tai, kad jo sunkvežimis, privažiavęs prie lietuvių sodybos, į kurį sumetę visą jo mantą ir sugrudę gyventojus išdangintų nesugrąžinamai į Rusiją. Pramonės įmonė Lietuvai — sėkminga priemonė iščiulpti darbininko jėgas, sunaudoti lietuvių pagaminamas medžiagas, o pagamintus gaminius išgabenti į Maskvą ir už ją. Štai ką neša Lietuvai bolševikiniai pažadai, paskelbti Seimo sukakties proga. Ir kitaip būti negali. Bolševikas yra iš prigimties plėšikas.

Jis visada ir visur plėšia, bet niekad ir niekur neduoda. Iš Lietuvos jis išplėšė miškus, kilnojimąjį turtą, pinigus, pramonės gaminius, tautos laisvę, plėšia tautos sąžinę ir religiją, kraują ir gyvybę — visa, ką tik pasiekia jo kruvinoji ranka. Tiesa, jis atnešė Lietuvai ir bolševikinių dovanų — bolševikinių naikinamųjų stovyklų, kalėjimų, vergijos pančių, nenuilstamą mirtį, skurdą, badą, ašaras ir maskoliškų utėlių.

Tešoka padūkęs maskolius savo trepaką Liaudies Seimo sukakties šventėj. Mums, Lietuviai, ta diena — gilaus liūdesio diena, bet kartu ir tvirtų pasiryžimų ištesėti kovoj už laisvę ligi laimėjimo. Sarvuokimės, mieli Broliai ir Sesės, plieno kietumo išverme ir kantrybę bei išmintimi kovoti su mažiausiais lietuvių gyvybių ir kraujo nuostoliais. Kovodami už tautos gyvybės išlaikymą ir jos kultūros bei papročių apsaugojimą, ženkim savo dienos keliu, tikėdami įtvirtai, kad per vargus ir skausmus įžengsim vėl į laisvą ir laimingą Lietuvą. Dievas duotų greičiau.

(ELTA)

Pasaulio lietuviu seklyciose

ARGENTINA

* Dr. J. Mikėlionis, pernai atvykęs iš Australijos, dirba kaip chirurgas sanatorijoje "Avellaneda".

* Cordoboj veikia šeštadieninė lietuviškos mokykla, kurios vedėja yra p. A. Zotovienė.

* Dail. J. Rimšos kūrinių paroda Buenos Aires mieste atidaroma liepos 13 d. ir truks iki rugpjūčio 1 d. Joje išstatyti 24 naujai dailininko kūriniai.

* Argentinoje pagaminti jau 4-ji lietuviškų plokštelių laida. Pirmiausia Odeono atstovybė pagamino K. Petrausko ir O. Kaskos įdainuotų plokštelių, pasakum savo plokštėles šv. Cecilijos choras, toliau smuik. E. Kuprevičiūtė su savo broliu pianistu vieną pusęj Budriūno "Rauda", o kitąjį Ciurlonio — Prelūdus. Dabar "Daina" išleido pirmojo plokštėlės "Kur giria žaliuoja" ir "Pasišėjau žalia rūtą", "Vai žydėk", antrojoj — "Vai liūdnas liūdnas žalias berželis" ir "Vėjo dukrą", trečiojoj — "Paskutinis vakarėlis", "Vai gudri" ir "Stikliukėlis".

BRAZILIJA

* D. Britanijos gen. konsulo pakviestas, karalienės Elžbietos II vainikavimo proga suruoštos iškilmės dalyvaavo ir Lietuvos konsulas Sao Paulyje A. Polišaitis su žmona.

D. BRITANIJA

* Estų prekybos laive "Dahaibe" dirba 4 lietuviai jūrininkai. Laivas plaukioja su Panamos vėliava. Jie yra jau porą kartų apliplaukę aplink žemę ir neseniai viešėjo Londone Lietuvių Namuose.

JAV-bės

* Liepos 4 d., minint Amerikos nepriklausomybės šventę, per radijus buvo plačiau pavaizduota, kiek lietuviai yra prisidėję prie JAV laisvės gynyimo. AB pažymėjo, kad Amerikos laisvę yra apginti ir lietuvių aukomis. Kovotojų už jos laisvę iš lietuvių tarpo būta tūkstančių. Kol Amerikoje yra demokratine laisvė, tol yra ir garantija, kad JAV neeis pagrobto Lietuvos užmirsti ir rems jos išlaisvinimą.

* "Sėja" apie VLIKą. JAV-se Čikagos mieste pradėtas leisti tautinės demokratinės mėnesinis laikraštis "Sėja". Leidėjas ir atsakingas redaktorius pasirašo G. J. Lazauskas. Pirmajame numeryje, be kita ko, svarstomas VLIKo kelimo į JAV klausimas ir pasisakoma prieš tokį kelimą. "Sėja" konstatuoja, kad ryšys tarp politinių grupių vadovybių ir VLIKo yra tikrai glaudus ir pakankamai geras. VLIKo veikloje visu savo svoriu netiesiogiai dalyvauja ir 10 VLIKą sudarančių grupių vadovybės — iš viso apie 50-60 rinktinių asmenų. VLIKo užnugaris buvo ir tebėra platus ir stiprus, nepaisant to, kad kai kurios grupės ir stovi nuošaly, pažymi "Sėja".

* Eltos bendradarbis V. Alseika išvyko į kelionę po Š. Amerikos lietuvių kolonijas ir susipažins su jų gyvenimu. Apkeliaus apie 11.000 kilometrų.

KANADA

* J. Mališka baigė Montrealio un-tą dantų chirurgo daktaro laipsniu ir yra laimėjęs Montrealio Dantistų Sąjungos piniginę premiją, skiriamą studentui, daugiausiai pasižymėjusiam mokslinių

tyrimų srity. Irena Pavilaniėnė baigė Montrealio un-to humanitarinių mokslų lingvistinį skrių magistro laipsniu ir dabar un-te dėsto rusų k. K. Truską išsiryšino, kad Montrealio un-tas pripažintų Lietuvos un-to diplomą, ir gavo magistro laipsnį už lietuviškai parašytą mokslinį darbą. Tai ar tik ne vienintelis un-tas pasauly, lietuvių k. pripažįstas lygiomis su valstybinėmis kalbomis. A. Vauņas tame pačiame un-te gavo mokytojo diplomą.

* Kompozitorius J. Gaidelis sukūrė trečiąją simfoniją dideliu orkestru ir ketvirtą styginį kvartetą. Savo sąžiningumu ir sugebėjimais gražiai lietuvių vardą garsina inž. J. V. Daniliauskas, kurio 3 suprojektuotos užtvankos jau pastatytos, o ketvirtoji statoma šią vasarą. Jo pranešimai apie užtvanką New Brunswicke atspaudė specialius žurnalas ir įtraukė į Kanados inžinierių s-gos metinį suvažiavimą. Paskaita kanadiečiai inžinieriai gvyai domėjosi.

PRANCŪZIJA

* Buv. Prancūzijos karo atstovo pavad. gen. št. pul. J. Chabanier vėl įsijungė į aktyvią veiklą savo paskaitomis garsindamas Pabaltijo valstybes ir jose pasiektą nepriklausomybės laikais pažangą.

VENEZUELA

* Lietuvis Apol. Sajus dirba karo laivyno geofizikų seismografijos srity, Vyt. Moigis — keleri metai dirba prie Arinoko upės ir eina "San Felix uosto kapitono pareigas.

Kronika

* Baltų Politinė Taryba šiltai pritarė pasiūlymui, kad būsimoji spaudos konferencija vokiečių ir užsienio spaudai painformuoti apie aktualiuosius Pabaltijo reikalus būtų suruošta Hamburge. Šiuo reikalu imtis iniciatyvos pavedė Vykdomosios Tarybos Informacinei Tarnybai.

* Argentinoje sėkmingai veikia Lietuvos Išlaisvinti Centras, sudarytas tuoj po Lietuvos užgrobimo iš beveik visų Argentinos lietuvių organizacijų atstovų. Lietuvos laisvinimo darbe jis atsidėjęs dirba jau 14 metų. Centras yra nemaža nuveikęs tiek tarp Argentinos lietuvių, tiek tarp krašto gyventojų argentiniečių. Nekartą tuo reikalu Centras yra daręs žygių įvairiose Argentinos valstybės įstaigose ir Lietuvos bylos reikalu kreipėsis taip pat į įvairias tarptautines institucijas. Centras, išsirikęs naują vadovybę, dar kartą kreipėsi į VLIKą, kaip aukščiausią lietuvių valios vykdytoją, pareikšdamas visų Argentinos lietuvių troškimą matyti juo greičiau Lietuvą vėl nepriklausomą, o iš savo pusės pasižadėdamas kuo galėdamas padėti. VLIKui už jo žygius pareikšta nuoširdi padėka.

* "Amerikos Balsas", minėdamas Lietuvos Demokratų Partijos aukštinę sukaktį, liepos 5 d. savo pranešime iš JAV plačiau nušvietė, kiek lietuvičiai liaudininkai buvo įsijungę į Lietuvos valstybinį darbą ir dabar aktyviai reikiąsi įvairiose lietuvių gyvenimo srityse. Liaudininkai su kitų 13 pavergtųjų kraštų ūkininkų partijomis įeina į tarptautinę valstiečių sąjungą, vad.

Pavergtoje Tevyneje

NAUJA OKUPANTŲ POLITIKA SOV. LIETUVOJE?

Britų telegramų agentūra Reuteris, vokiečių telegramų agentūra DPA ir kt. spaudos agentūros birželio 18 d. paskelbė žinią apie naujus įvykius Lietuvoje. Pasirėmus Maskvos radijo pranešimais, buvo nurodyta, kad Lietuvos komunistų partijos centro komitetas padarė priekaištų vad. "ministrų tarybai" dėl "rimto apsilėidimo ir klaidų". Kom. partijos vadovybė "nukrypusi nuo lenininės-stalininės politikos", "nepritraukusi ir partijos vadovybė lietuvių politinių grupių", jai taip pat tenkantis atsakingumas už nepasisekimą reikalaujamų rezultatų konsoliduojant kolektyvinį ūkininkavimą. Už padarytąsias klaidas kaltę suversta tiek pačiai partijai, tiek LTSR kom. vyriausybei.

Paskelbus minimąjį pranešimą, VLI Ko Vyk. Tarybos Informacijos Tarnyba žymiausioms spaudos agentūroms, laikraščiams ir radijams išsiuntinėjo tuo reikalu savo komentarus, kuriuose pažymima, jog

Sovietų politikoje okupuotoje Lietuvoje galima laukti "naujo kurso", būtent — bus stengiamasi pritraukti į vadovybę naujų asmenų. Jau per baltų spaudos konferenciją Stuttgarte buvo pažymėta, kad kolektyvinė sistema Lietuvoje dar daugiau negu Vokietijos Rytinėje zonoje susmugdė mitybos padėtį krašte, nuvesdama ją tiesiog į katastrofą, ir kad dėl to galima tarp gyventoją laukti iš bado sukeltų neramumų. Noras "į vadovybę pritraukti tautines grupes", kurios dar taip neseniai buvo apšauktos "nacionalistiniais kraugeriais, teroristais, sabotažininkais, išdavikais, šnipais, apmokamais amerikiečių bernais" ir kt. yra išryškintas kaip

naujas apgaulingas manevras. Tokiu noru pritraukti į vyriausybę "tautinius elementus" siekiama palaužti lietuvių tautos pasipriešinimą. Tačiau tai nėra, kaip mano Londono sluogsniai, nukrypimas nuo aštrios Stalino politikos, taikomos mažumoms. Pareiškimu gale pažymima, kad lietuvių tautinės grupės jau nuo 1944 m. yra susijungusios į VLIKą ir kovoja dėl nepriklausomybės atstatymo Lietuvoje.

Ne sovietinės vyriausybės pakeitimas lietuviškomis Nušėmėms, bet tik visiškai nepriklausomybės Lietuvoje atstatymas įvykdys tikrąją lietuvių tautos valią ir atneš jai taiką. Komentarai baigiami citata iš neseniai VLIKo paskelbto į laisvąjį pasaulį atsišaukimo, kuriuo tas išpėjamas, jog nesileistų Sovietų suvedžiojamam tariamajam taikos politikai. Patys baltai gerai iš savo praktikos žino, ką reiškia Sovietų "taika". Informacinės Tarnybos paskelbtąjį pranešimą su komentarais ištaisai atsispausdino žymus šveicarų dienraštis "Neue Zürcher Zeitung" abejuose laidose, o svarbiausias ištraukas ir kt. spaudos organai. Vokiečių "Bremer Nachrichten" ir "Die Heimat am Mittag" paskutinius pakeitimus Lietuvoje įvertino kaip "nosį bolševikinei Lietuvos ministerių tarybai". Essen "Die Welt" rašo, kad

Žaliąjį Internacionalą, ypač aktyviai kovojantį dėl jų kraštų išlaisvinimo iš sovietinės vergijos. Liaudininkai yra davę sąjūdžio žmogų, K. Zalkauską, vadovauti Vykdomajai Tarybai, kaip jos pirmininką, o dabartinis valstiečių liaudininkų sąjungos pirmininkas J. Audėnas vadovauja Lietuvos Atstatymo Komisijos ekonominei sekcijai. Savo žodyje į kraštą J. Audėnas pareiškė tvirtą įsitikinimą, jog kova dėl Lietuvos išlaisvinimo bus laimėta — joje "vėl žydės ir šviesa ir tiesa".

* Tarptautinis Olimpinių Žaidimų Komitetas buvo savo laiku prašytas leisti tremtinijams sportininkams dalyvauti ateityje olimpiniuose žaidimuose savo pavergtųjų tautų vardu. Jų prašymą paremė Europos Taryba ir darė žygių, kad egzilai sportininkai galėtų tuose žaidimuose dalyvauti. Po ilgo susirašijimo su Komitetu dabar gautas jo neigiamas atsakymas, kuris motyvuojamas tuo, kad, girdi, olimpiniuose žaidimuose atstovaujamos ne tautybės, bet nepriklausomos valstybės. O egzilai, būdami priversti savo kraštą palikti, jiems daugiau atstovauti negalėję, be to, kai kurių tų kraštų buvusios panaikintos nepriklausomybės. Lietuvos konsulas Kolumbijoje yra Dr. St. Sirutis. Konsulato adresas: Carrera 6 N. 14-82, Apartado Aereo N. 42-33, Bogota, Colombia, S.A.

Lietuvos komunistai gavo viešai "apgailėti" savo padarytąsias klaidas.

Tai esą jau padaryta ir tebedaroma toliau. Am. Balsas pažymėjo, kad "naujo kurso" įvedimas okup. Lietuvoje reiškia visai ne "lietuvių tautinių grupių" laimėjimą, bet — nebent Berijos. Lietuviai paskatinti kuo toliausiai laikytis nuo bolševikų vidaus kovų.

Amerikiečių "New York Times" pažymi, kad

Maskvos įsakymu Pabaltijo valstybėse vedami drastiški valymai: tarp komunistų partijos vadų ir komunistinių vyriausybų.

Šį kartą jie ypač paliečia Lietuvos komunistus. Iš viso apie Pabaltijo valstybes nuo 1940 m. nedaug tebuvo girdėti, išskyrus gaunamas žinias per tremtinius baltus, kurie kovoja dėl savo kraštų išlaisvinimo Vakaruose, pažymi "N. Y. T."

Apie valymus Lietuvoje paskelbė taip pat prancūzų telegramų agentūra AFP, "Paris Presse", "Le Monde" ir kiti. "France-Soir" birželio 24 d. numeryje deda žinią, paimtą iš okupantų organo "Sovietska Litva", kurioje pranešama, kad minimieji pakeitimai ypač palietė komunistų partijos centro komitetą, įvairias profesines sąjungas, be to, pramonės susisiekimo, propagandos, žemės ūkio tarnybas ir mokslų žinybą. "Le Monde" birželio 24 d. numeryje praneša, kad į centro komiteto biurą įjungti 4 nauji pareigūnai. Galimas dalykas, kad ateityje bus remiamasi ne tiek "importuotais" komunistų veikėjais, kiek išaugintaisiais vietoje. Partijos centro skyriams vadovauti paskirti 9 nauji žmonės.

Komunistų sunaikinta šeima.

Grįžusieji vokiečiai pasakoja apie vieną lietuvių šeimą Seredžiaus valsčiuje. Šią šeimą sovietai pradėjo persekioti jau nuo 1945 m. Pirmiausia buvo išvežtos dvi dukters, gi du broliai po to pabėgo į mišką ir tapo partizanais. Su jais kartu buvo pabėgę ir seni tėvai, bet 1948 m. jie grįžo ir apsigyveno Seredžiuje. Jie kasdien turėjo registruotis milicijoje. Abu stūnūs partizanai tais pačiais metais žuvo Burbiškės miške. Ukyje liko tik trečiasis sūnus.

Viena ištremtųjų šios šeimos dukterų, Sibire atskita nuo sesers, pabėgo ir su dideliu vargu pasiekė Vilnių. Tačiau jai neilgai buvo lemta tėvynėje likti, nes, vos atvykus į Vilnių, tuoj buvo su laikyta. Ją gražino atgal į Sibirą rafinuoto komunistinio žiaurumo būdu: tais pačiais keliais ir tomis pačiomis priemonėmis, kaip jai bėgant — tais pačiais traukiniais arba sunkvežimiais, kur buvo pavežta, ir tais pačiais keliais, kur jie pėsčia, iki pat tos Sibiro vietos iš kurios buvo pabėgusi. Be to, buvo nubausta 2 metus kalėjimo. Atlikusi bausmę, ji buvo paleista ir 1949 m. sausio mėn. grįžo į Seredžiaus valsčių pas tėvus. Tačiau tų pačių metų kovos mėn. įvykių didžiųjų trėmimų metu jos tėvai buvo paimti į tremiamųjų transportą. Grįžusioji dukterė neturėjo jokių popierių ir buvo rusų įeškoma. Be to, ji buvo nuo bado ištinsini, todėl, nenorėdama tokioje padėtyje likti viena, pati pasidavė rusams ir kartu su tėvais išvyko atgal į Sibirą. 1950 m. buvo suimtas ir paskutinis šios šeimos narys, tebevaldęs ūkį sūnus. Jis buvo nubaustas 25 metams priverčiamųjų darbų stovyklon.

Pasakojama ir apie šios šeimos dviejų sūnų partizanų žuvimą. Žmonės apie juos daug gero kalbėjo, bet rusai jų labai bijoję. Kai jie žuvo, rusai ypatingai džiaugėsi ir sakė, kad dabar jie galės ramiau gyventi. Šie du broliai partizanai žuvo vieno susirėmimo su rusais metu. Jie abu buvo sunkiai sužeisti. Vienas jų liko gulėti ant žemės, tada prie jo priėjo rusai ir norėjo atimti laikrodį, bet partizanas, nors ir sunkiai sužeistas, iš paskutinių jėgų rusą nušovė. Antrasis brolis, taip pat sunkiai sužeistas, draugo prilaikomas, bėgo per mišką, bet, nebegalėdamas eiti toliau, pats nusišovė. Kartu su broliais žuvo ir jų draugas partizanas, nes rytojauš dieną visi trys gulėjo negyvi Seredžiuje. Lavonai buvo laikomi kelias dienas suguldyti prie kelio ir giminiams nebuvo leisti dalyvauti juos laidojant.

Kartą Ariogaloje į šokių atėję du partizanai, persirengę kaip merginos. Jie norėjo patirti, kiek yra milicininkų mieste ir pagauti komunistą Jukną. Jie šoko su bernais, net su milicininkais, ir niekas jų nepažino.

Partizanų dainų yra nemažai ir pašiepiamų

(Elta)

Ka reikstu Vokietijos "suneutralinimas"

I tą klausimą išsamų atsakymą duoda 1953 metų 27 numeryje žymus vokiečių savaitraštis "Rheinischer Merkur", laikomas neoficialiu kanclerio Adenauerio organu. Dar daugiau: jis visai atvirai pasako tai, ko viešai gal nedrįstų pasakyti nė vienas tremtinių politikas, nors juos Kremlius savo naujaisiais "taikos manevrais" ypatingai paliečia.

"Rheinischer Merkur" savo straipsnyje "Ko Maskva siekia Vokietijoje?" pažymi, kad "Churchillius su savo teze, jog Sovietams reikia pripažinti reikalą "pasirūpinti savo saugumu", padarė Kremliui neįkainuojamas vertės pasitarimą". Keikia žinoti, kad niekad Maskva nebūdavo agresyvesnė, kaip tada, kai ji jaučiasi visiškai saugi. To paties saugumo sumetimais ji sulitėrii sudarytą sutartį, kaip pažymi toliau "R.M.", "panaudojo užpultį Suomijai, taip pat okupuoti Pabaltijo valstybėms ir rytinei Lenkijai". Gi dabar savo imperialistinius siekimus SSSR galės remti jau net ir Churchillio argumentais. De Gasperis, birželio 23 d. aplankęs Churchillį Londone, jam davė aiškiai suprasti, kad jis su savo "Rytų Locarno" mintimis ir reikalavimu surasti bendrą kalbą su Maskva "neleidęs jam su koalicija laimėti parlamento rinkimų". Kaip žinoma, Italijoje kas trečias balsas atiteko komunistams ar komunistuojantiems. Iš čia persi ne tiesioginė išvada — Churchillis šiuo savo metu per "būsimuosius fed. parlamento rinkimus žymiai "pasitarus" ir dabartinių vokiečių vyriausybės koalicijai. Šią taktiką su visu aiškumu atskleidžia ypač sveicaru "Gazette de Lausanne". Tuo metu, kai rusai viską daro, jog galėtų savo naudai pakreipti rinkimus ir įtikinti pabėgėlius iš Rytinės zonos, kad jie galės grįžti į savo namus tik tada, jeigu nusišuks nuo Adenauerio politikos, Vakarai ne piršto nenori pajudinti, kad Adenaueris pasiliktu jiems išlikimas ir Vokietiją įjungti į Vakarų valstybių bendruomenę. Kartojama ta pati klaida, kurią Vakarai buvo padarę, galėdami išgelbėti Vokietiją nuo nacionalsocializmo, jei savo laiku būtų stipriai parėmę kanclerio Brueningo vyriausybę.

Dar daugiau: rusams į talką ateina prancūzai, kurie taip pat stengiasi paversti niekais Adenauerio planus. Nenorima suprasti, kad su Vokietija Europa yra atsidūrusi kryžkeleje ir kad šiuo metu eina lemiamoji kova dėl būti ar žūti. Maskvos naujoji politika, kaip pažymi "R.M.", Bonnos vyriausybė neleidžia naktimis migoti ir ją persekioja lyg baltus slugitus. Laikraštis toliau paaiškina,

kodėl Sovietai atmetė Churchillio pasiūlytąjį Rytų Locarno planą: garantuojamo dabartinio status quo Rytų Europoje jiems yra per mažą — jie nori daugiau, būtent — tarti savo žodį ir ten, kur jie ligi šiol neturėjo ko sakyti, t. y. Vok. Vokietijoje. Dabar to reikalauji jie gali remdamiesi dar ir

Churchillio nurodytais saugumo sumetimais, o jų vertingiausias santarvininkai, kaip toliau pažymi "R. M.", — yra politinė ir ūkinė Prancūzijos ir D. Britanijos baimė, kad susijungusi Vokietija nepasidarytų vėl per galinga.

Vokietijos "suneutralinimas" padėtų Vokietiją sovietinti pagal Korėjos pavyzdį. Malenkovas su Molotovu tikisi to paties tikslo — kontroliuoti Vokietiją — pasiekti greičiau diplomatinio keliu negu kitais būdais. Tuo pačiu ji, pagal Potsdamo susitarimą, turi būti padaryta tiek "pavojinga, jog turėtų būti kontrolės reikalinga." Su laiku SSSR tikisi laimėsianti ir paskutinįjį eimą, praktiškai ją vieną įgalinantį kontroliuoti visą Vokietiją, o tuo pačiu ir visą Europą. Juk dėl kokių nors priežasčių Amerika gali būti priversta iš "keturių didžiųjų" tarpo pasitraukti arba nepasirašyti su Vokietija taikos sutarties, kaip tai buvo padariusi po Pirmojo karo. Tada praktiškai visur lemiamą žodį tars tik viena Sov. Sąjunga. Į savo aktyvą, pasirodo, Sovietai sugebėjo įtraukti net ir vokiečių patriotizmą, apskaičiuodami, kad vokiečiai daugiau norės matyti Vokietiją vėl suvienytą negu baimintis dėl Sovietų ateities planų ir šiuo metu gražiai paslepiančių kėslų.

Jei "Pravda" atmetė Rytų Locarno mintį, tai čia svarbų vaidmenį suvaidino dar vienas veiksnys:

neutrabilioje Vokietijoje negalės varyti antisovietinės propagandos ne tik svetimtaučiai, bet ir patys vokiečiai.

Ką tai reiškia, aiškinti netenka. Išjungdami Vokietiją iš Vakarų gynybos bendruomenės, jie su laiku tikisi per ją laimėti sau visą Europą. Bet ar tai kaip reikiant supranta visi atsakingieji politikai Vakaruose?

Vokiečių spauda nurodo, kokius pasiūlymus Semionovas Kremliaus įsakymu įteikė Vakarų valstybių aukštesiems komisarams. Siūloma, kad fed. parlamento rinkimai V. Vokietijoje būtų atidėti ir nedelsiant pradėti paruošiamieji darbai praversti rinkimus visoje Vokietijoje. Jie turėtų būti keturių Santarvininkų kontrolėje, o į talką patarėjais būtų įtrauktos Rytinės ir vakarinių zonų vokiečių polit. partijos. Ligi būtų sudaryta bendra Vak. Vokietijos vyriausybė, visą valdžią vykdyti turėtų keturių didžiųjų kontrolės komisija. Visos Vakarinių ir Rytinės zonos vyriausybės sudarytos, sutartys turėtų būti anuliuotos. Okupacinės pajėgos kol kas turėtų teisę vetuoti vokiečių užsienio politiką, okupacinės armijos turėtų pasitraukti sudarius bendrą visos Vokietijos vyriausybę. Kai kurie iš vokiečių spaudos nurodo, kad

bolševikai viską darys, jog tik nelaimėtų dabartinę Vak. Vokietijos vyriausybės koaliciją, o pati Vokietija būtų išjungta iš Vakarų gynybos bendruomenės.

"R. M." dėl viso to pažymi, kad Vokietijai ir Europai gelbėti "reikėtų drąsaus šuolio į ateitį", ir toliau nurodo,

kodėl buvo atidėta Bermudo konferencija.

Per ją turėjo laimėti arba Churchillio, arba Eisenhowerio koncepcijos. Sovietai apie savo planus lig laiku jau sušpėjo pamolmuoti Churchillį. Jei Eisenhoweris būtų nenusileidęs, tai Churchill būtų ištikęs skaudus pralaimėjimas. Todėl jis laiku ir "susirgo", kad netektų kapituliuoti. Kuo šios likiminės rungtynės pasibaigs, parodys netolima ateitis.

Paliekant visą atsakomumą už čia dėstomų faktų vertinimą jų autoriams, betgi iš paties reikalo dėstymo tenka daryti išvadą, kokio didumo pavojai gręstų visai ligi šiol Vakarų vestai politikai, jei Sovietams pavyktų Vak. Europos valstybės tarpusavy suskaldyti ir ypač išjungti Vokietiją iš Europos gynybos bendruomenės. Kalbant apie šias problemas, tenka neišleisti iš galvos tai,

ką Stalinas pasakė pereitų metų rudenį bolševik. revoliucijos sukakties prog.

būtent, kad priešingumai tarp atskirų demokratino bloko valstybių yra didesni negu pvz. tarp JAV ir Sovietų ir, kad karas tarp demokratinių kraštų turi prasidėti anksčiau negu tarp laisvojo pasaulio ir sovietinio. Dabartiniai Maskvos valdovai į šiuos Stalino žodžius žiūri, kaip į politinį testamentą, ir dabar matome, su koku atsidėjimu jie siekia, jog Stalino žodžiai virstų realybe. Pagrindinis Sovietų tikslas neprisileisti prie Vokietijos apsiginklavimo. Šiam tikslui pasiekti Sovietai panaudos visas savo turimas priemones, jei reikės, net ir atitraukdami iš Rytinės Vokietijos savo kariuomenę. Yra labai rimtų balsų teigiančių, kad vaidinimas apie tariamą Sovietų silpnumą tėra tik nauja propagandinė priemonė, turinti suskaldyti Vakarų ir užmigdyti jų budrumą. (ELTA)

IŠ MUSŲ KAIMYNŲ GYVENIMO

* ALB skelbia, kad daugiausia estų knygų išleidžiama Švedijoje. Leidyklos įgalotinis tik vienoje Argentinoje per metus jų parduoda už 25.000, latvių — už 23.000, o lietuvių, vos už 5.000 Argentinos pinig. vieniet.

* Latvių veiksniai, sutartinai veikdami leidžia anglų k. dokumentų ir įrodymų rinkinį, pavadintą "Sovietų nusikaltimai latvių tautai". Į paruošiamąjį darbą sutelktos rinktinės latvių pajėgos. Rūpinamasi surinkti visą laisvajame pasaulyje įmanomą gauti medžiagą.

* Rygos radijo žiniomis, pasižymėjęs latvių kalbininkas prof. J. Endzelynas baigė didelį mokslinį darbą, apimantį apie 120.000 asmenvardžių ir vietovardžių, kurie palyginti su lietuvių, senosios prūsų k. ir kt. atitikmenimis.

* Vokiečių laikraščiai skelbia iš Londono žinią, kad lenkų prezid. tremty Zaleskis pasitaiks tik suėjus jo kadencijai, kai bus teisėtai išrinktas naujas jo įpėdinis. Kitų gupių padaryta spaudimą, kad pasitrauktų anksčiau ir tuo būdu įgalintų įvykdyti plačią lenkų grupių konsolidaciją, jis pavadino "tam tikros rūšies dvasiniu teroru" ir "antikonstituciniu aktu". Tuo būdu visų lenkų grupių apjungimas dar daugiau pasunkinamas.

"BUVĖS DP SVEIKINAMAS KAIP IŠRADĖJAS"

Amerika susidomėjo Dr. Viktoro Jasičiaus išradimu.

Chemijos daktaras Viktoras Jasaitis, buvęs Kauno universiteto profesorius, po dvejų metų sunkių ir pavojingų laboratorinių tyrimų rado tai, kuo susidomėjo Amerikos valdžia. Jo pagamintas produktas buvo tirtas įvairių amerikiečių įstaigų ir dar papildomai specialios komisijos. Po visų tikrinimų išradimas buvo pripažintas aukštaverstis ir turis didelės praktinės reikšmės. Firma, kurioj jis dirba, gavo didelius valdžios užsakymus, o laboratorijoms praplėsti paskolą.

"Lewiston Morning Tribune", Idaho, įdėjo du ilgus straipsnius su Dr. V. Jasičiaus nuotraukomis ir aprašymais. Vienas tų straipsnių pavadintas: "Former DP Hailed as Rare Find." Visame straipsnyje gražiausiai atsiliepiama apie išradėją, kuris iš Lietuvos ir prieš ketveris metus atvykęs kaip DP. Aprašomos ir tos sunkios darbo sąlygos, kurias Dr. V. Jasaitis turėjo pakelti dėl reikiamų laboratorinių priemonių stokos užsiimant darbu atlikti.

Kurie Dr. V. Jasaitį pažįsta ir kuriems teko su juo dirbti, tuo amerikiečių susidomėjimu nesistebi, nes Jasaitis yra apdovanotas sugebėjimais, ryžtu ir kantrybe, kurie yra reikalingi mokslo tyrinėjimė.

Musu veiksniumi veikla

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas pasiuntė Berlyno burmistrui prof. Reuteriui telegramą, kuria VLI Ko vardu reikiama giliausia užuojauta dėl kritusių bekovojant su bolševizmu berlyniečių mirties. Telegramoje pažymima, kad lietuviai gerai supranta, ką reiškia tokios aukos, ir pareiškia savo solidarumą kovoje su raudonoju siaubu.

Telegramą paskelbė vokiečių SWRF, Berlyno radijas ir visa eilė vokiečių laikraščių.

Williamsburgo deklaracijos metinės paminėtos Pabaltijo Laisvės Komiteto būste New Yorke. Dalyvavo visa eilė amerikiečių, pavergtųjų tautų draugų, tarp jų Europos Laisvės Komiteto vadovybė ir visų 10 Vidurio ir Rytų Europos valstybių atstovai. Minėjimui vadovavo ir ta proga žodį tarė LLK pirm. V. Sidzikauskas. Savo kalboj apie Pabaltijo valstybes ypač šiltai atsiliepė buv. valstybės psekretorius Mr. A. A. Berle, kuris yra dalyvavęs Paryžiaus taikos konferencijoje 1919 m. Jis priminė ten vykusius "didžiųjų" pasikalbėjimus dėl Suomijos bei Pabaltijo valstybių ir pareiškė pasitenkinimą, kad ir

šis Sovietų pavergtų Vidurio ir Rytų Europos tautų atstovų pasirašytos deklaracijos, vadinamos Williamsburgo deklaracija, minėjimas vyksta Pabaltijo Laisvės namuose.

Hannoveryje birželio 27-28 d. buvo sušauktas Europos Lietuvių Bendruomenių suvažiavimas. Iš mūsų veiksniumi jame dalyvavo URT valdytojas Dr. P. Karvelis ir VLIKo narys J. Jaks-Tyris. Suvažiavimas išsklaidė mūsų veiksniumi ir atkirų kraštų bendruomenių pranešimų apie jų veiklą, taip pat priėmė visą eilę reikšmingų nutarimų.

ALTOs vykdomasis komitetas Kersteno rezoliucijos reikalu tturėjo visą eilę svarbių pasikalbėjimų Vašingtone, taip pat tarėsi su min. P. Žadeikiu, Lietuvos Laisvės Komitetu, latvių ir estų atstovais. ALTOs vadovybė pakvietė visą Amerikos lietuvių visuomenę, organizacijas ir atskirus asmenis skubiai ir aktyviai įsijungti į akciją, kad ši rezoliucija būtų nedelsiant atstovų rūmų priimta. Palaikomas ryšys su laisvinimo veiksniais ir rūpinamasi, kad rezoliucija būtų skubiai perduota apsprestai JAV atstovų rūmų plenumui. (Elta)

Dariaus ir Girėno minejimas

ADELAIDĖJE

"Vyties" sporto klubas, kuris yra pasirinkęs Darių ir Girėną savo globėjais, š. m. liepos 18 d. Adelaidės geležinkelio salėj surengė jų didvyriško žygio 20-ties metų sukaktuvių minėjimą. Šiuometinis minėjimas buvo padarytas sulaužiant šabloninį, kai kam jau nusibodusį mūsų rengiamų minėjimų charakterį. Tas minėjimas buvo sujungtas su sporto klubo metine švente ir vyko tik kaip atskira tos bendros šventės dalis. Svečiai, sukviesti, iškilmingos vakarienės, pradžioje susirinko į mažąją salę ir čia visą Dariaus ir Girėno žygio paminėjimą išklause stovėdami.

Rengėjų pakviestas vadovauti iškilmingos vakarienės programai, p. V. Radzevičius Dariaus ir Girėno žygio pagerbimą pradėjo įvedamuoju žodžiu, pabrėždamas žygio reikšmę ir šių didvyrių pasiaukojimą lietuvių tautos garbei. Po to kalbėjo Adelaidės apylinkės valdybos pirmininkas p. Lapsys, atkreipdamas dėmesį į tai, kad tremtiniai imtų Dariaus ir Girėno pavyzdį, stengdamiesi jiems tremtyje tenkančias pareigas atlikti tikrai garbingai.

KOMUNIKATAS

1953 m. birželio mėn. 18-20 dd. Lietuvos išlaisvinimą liečiančiais klausimais įvyko eilinis pasitarimas tarp Diplomatinijos Sefo S. Lozoraičio ir VLIKO Pirmininko M. Krupavičiaus, dalyvaujant Vykdomosios Tarybos Pirmininkui K. Žalkauskui ir Lietuvos Ministrui prie Švento Sosto S. Girdvainiui. Šio pasitarimo metu buvo tariama šie klausimai:

1). Ryšium su Sovietų vykdomu manevru, siekiančiu užmigdyti pasaulio budrumą, taip pat ir su numatoma Bermudų ir eventualia Keturių Konferencijomis buvo nusistatyta, kurių žygių turi imtis Lietuvos laisvinimo veiksniai Nepriklausomos Lietuvos atstatymo byloje.

2). Buvo apspartytas su Min. Lozoraičiu VLIKO paruoštas ir Baltų Tarybos priimtas, skiriamas JTO priklausantioms ir kitoms valstybėms Lietuvos, Estijos ir Latvijos laisvinimo reikalui memorandumas.

3). Iš diplomatų ir VLIKO atstovų buvo sudaryta komisija paruošti medžiagai, reikalingai ginant Lietuvos Nepriklausomybės bylą. Sutarta, kad Min. S. Lozoraitis ateinančio mėnesio bėgyje suaukia komisijos pirmąjį posėdį.

4). Nusistatyta, kad būtų pageidaujama suaukti lietuvių politinę konferenciją Jungtinėse Valstybėse š. m. lapkričio mėnesį, ir aptarta jos apimtis bei uždaviniai.

5). Buvo aptarti ir kiti LDŠ ir VLI Ko bendradarbiavimo klausimai. Visais tais klausimais buvo pasiektas susitarimas.

6). Dėl numatomų neoficialių atstovų prie vyriausybės, kur nėra Lietuvos diplomatinii atstovybių, skyrimo pasireiškė nuomonių skirtumų. Tuo tarpu, kai Min. Lozoraitis laikosi nusistatymo, kad tokių neoficialių atstovų skyri-

Pulgis Andriusis Dariaus ir Girėno žygi gražiai supynė su tremtiniais ir jų gyvenimu.

Minėjimą baigiant, Lietuvių Teatro aktorius p. Kučinskas padeklamavo Barono išleisti, skirtą Dariaus ir Girėno garbei.

Šiuo baigus Dariaus ir Girėno žygio pagerbimą, svečiai buvo pakviesti vakarienes, kurios metu vyko "Vyties" sporto klubo ketvirtųjų metinių progą. Be to, vakarieniaujant, p. Pyragius plačiau apžvelgė aviacijos evoliuciją jos 50-ties metų sukaktuvių progą ir išryškino lietuvių pastangas įsigalėti oro erdvėse. Ta pačia progą p. Jesevičius pažymėjo, kad liepos mėnuo Lietuvoje būdavo lietuviškos aviacijos mėnuo. Vakarieniėje dalyvaujančių mūsų aviatorių vadu pasiūlė pasiūsti sveikinimą Lietuvos aviacijos viršininkui gen. Pundzevičiui. Visiems svečiams nuširdžiai pritariant, sveikinimas bus pasistas su visų dalyvavusių parašais.

Baigus oficialią šios programos dalį, svečiai toliau vakariene tęsė privačiai šnekučiuodamiesi.

L.s.

mas priklauso išimtinai jam, VLIKO ir VT pirmininkai mano, kad tokių atstovų skyrimas, remiantis II Reutlingeno susitarimu dėl LDŠ ir VLIKO bendradarbiavimo užsienio politikos srityje, turi būti daromas LDŠ ir VLIKO Pirmininkui susitarus. Šis klausimas bus praneštas VLIKui ir diplomatams.

7). Sekantis VLIKO Pirmininko ir LDŠ pasitarimas numatomas š. m. liepos mėnesį.

TRADICINIS SPORTININKŲ BALIUS MELBOURNE

Liepos mėnesio 3 dieną Melbourne Lietuvių Sporto klubas "Varpas" surengė tradicinį savo vakarą — balių. Prisirinko daug tautiečių praleisti vakarą savo aplinkumoj. Geros patalpos ir aplink užiančios lietuviškos šnekos, o taip pat ir prieš tai gauti kvietimai, žadėjo malonų vakarą. Deja, vakarui jau įpusėjus, nuotaiką sudrumstė orkestro užgroa "Katiušos" melodija. Užprotestavus, rengėjai užtikrino, jog įvyko nesusipratimas ir kad daugiau tai nebebus pasikartota. Vėliau balius šeimininkai paprasė svečius paskirti porą minučių dėmesio programai. Prastūšėjus salėi, į vidurį įbėgo latvis baletininkas ir pradėjo šokti kazoką. Pasijuto lyg prieš daugelį metų Kražuose... Ir visa tai lietuviškame baliuje. Bet to dar nepakako — antras to paties artisto išpildytas numeris irgi kazokas. Ne vienas pagalvojome: "Kur aš čia dabar atsiradau, gal Raudonosios Armijos rengtame pasilinksminime?" Lyg tai minčiai paremti šokiams užgrojęs orkestras duoda melodijų pyne iš "katiušos, tri tankisti ir R. Armijos kavalerijos maršo: "Lygumos, lygumos..." Taip ir matai tomis lygumomis jojančius "herojus"...

Neaišku kienu tai kaltė, kad lietuvių sporto klubo rengiamame pobūvyje įžaidžiami kiekvieno lietuviuo tautiniai jausmai. Dėl tų įvykių Melbourne sportininkai ir visuomenė turėtų padaryti atatinamas išvadas ir imtis žygių, kad ateityje tokie "nesusipratimai" nebebus pasikartotų. P. A. R.

KAIP GYVENA LIETUVIAI PROFESORIAI IR STUDENTAI JUNG- TINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

ELTA, norėdama painformuoti, kaip yra susiorganizavusi Lietuvos Un-to Profesorių Draugija, kiek turi narių, kokie svarbiausi jos veiklos planai, kokios darbo sąlygos Lietuvos mokslo žmonėms Amerikos ir kt. aukštesniose mokyklose, tuo reikalu kreipėsi į LPDA vadovybę, šiuo metu esančią Čikagoje. Iš jos valdybos tuo reikalu gautas toks atsakymas:

Lietuvos Profesorių Draugija Amerikoje savo sąrašuose turi 70 narių. Jų bent 23 gyvena Čikagoje, o visi kiti — išsiblaškę po visą plačiąją šalį. Maža dalis — apie 15 žmonių — dirba savo srityje: arba mokomąjį darbą aukštesniose mokyklose, arba tyrimų laboratorijose. Visi kiti verčiasi fiziniu darbu fabrikuose. Yra ir tokių, kurie, dėl savo senyvo amžiaus arba nesveikatos negalėdami sunkaus darbo dirbti, yra patekę į vargingą padėtį.

Zmonės, pralaidę 8 valandas sunkiai dirbdami ir sugaišę dar apie porą valandų prikimštuose tramvajuose, dažnai turėdami stoti vykti į darbovietę ir atgal, po 10 valandų nuovargio nebe ką beįstengia užsimoti dideliems darbams. Bet vienas kitas, ypač iš tarpo tų, kurie pelnosi sau pragyvenimą ne prie mašinų stovėdami, veikia dalyvauja laisvinimo darbe su savo pranešimais ne tik veikliai dalyvauja tarp lietuvių bet ir tarp kitataučių. Lietuvių bendruomenės veikloje dalyvauja beveik visi.

LPDA yra dar jauna organizacija — tegyvuoja vos trejetą metų, tad nedaug ką tegalėjo nuveikti. Stambiausiu draugijos nuopelnu reikia laikyti

Lituanistikos Instituto įsteigimą. Ši jauna organizacija jau pradeda rimtai reikštis: jau yra paruošta keletas mokslinių darbų iš lituanistikos. Netolimoje ateityje, kai susiorganizuos lietuvių bendruomenės kultūros centras, numatoma organizuoti eilę paskaitų aktualiosiomis šiu dienų temomis.

Kiek yra JAV-se lietuvių studentų, kokios jų nuotaikos ir studijiniai galimūmai?

Apie tai gauta tokių žinių: kiek yra JAV aukštesiose mokyklose lietuvių studentų, tikslų skaičių sunku pasakyti. Ten veikia visa eilė jų oganizacijų. Studijuojančiųjų daugumas priklauso L. Studentų Sąjungai. Sąjunga turi per 400 narių. Ji leidžia "Studentų Gaires". L. Studentų Sąjungos pirmininkas yra V. Kavolis, studentų šalpos reikalais rūpinasi L. Grinius. Lietuvių studentų šalpos koordinavimo reikalais tartasi su Laisvosios Europos Studijų Centro Komitetu. Šalpos fondo izdas kone padvigubėjo. Sąjunga turi 11 skyrių. Kai kurie skyriai gražiai atstovauja lietuviams savo pasirodymais. Centro Valdyba palaiko ryšį su Laisvosios Europos Komitetu, prašydama transliacijų lietuvių kalba, taip pat laiškais tuo reikalu kreipėsi Eisenhowerį ir Stevensoną. Litetratūros konkursui buvo parinkta rašinio tema: "Kaip aš geriausiai galiu prisidėti prie Lietuvos atstatymo dirbdamas savo profesijoje". Taip pat rūpinamasi Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybės suorganizavimu. Tam tikslui priimtas naujosios organizacijos struktūros ir veikimo planas.

KATALIKŲ GYVENIMAS

Redaguoja P. Pušedris

PASTORACINIS LAIŠKAS APIE KATALIKŲ MOKYKLAS AUSTRALIJOJ

Mieli tikintieji, atvykusieji į Australiją

Svetimi buvote Jūs ir svietimas tas kraštas, kai atvykote į Australiją. Kaip Svetoji Seimyna patikusi Nazaretą Jūs buvote višur tremtiniai, kuriuos sunkumai ir vargas lydėjo kiekvieną žingsnį. Be abejo, kaip katalikai, Jūs nebuvote visiškai parblokuoti ir turėjote laimės visur rasti Katalikų Bažnyčias. Tironai gali daug ką išplėsti mums mylimo: mūsų tėvynę, mūsų namus, mūsų mylimus tėvus ir motinas, bet jie negali išplėsti mūsų tikėjimo.

Nors Jūs čia Australijoje esate jau vieni kiti metai, bet rūpestis ir liūdesys Jus vis dar slėgia, kai prisimenat savo tėvynę. Tiesa, dabar Jūs jaučiatės labiau namuose, negu tik pradžioje atvykus, nes Jūs radote draugų tarpe australų ir australai Jūsų tarpe. Mūsų tautiečiai žiūri į Jus kaip į savuosius žmones, kurie nori įsikurti savo namuose ir turėti pastogę savo šeimai. Mes džiaugiamės matydami, kad tiek Jūsų klausia šv. Mišių mūsų parapijų bažnyčiose, ar tose bažnyčiose, kur Jūsų tautybės kunigas prakalba į Jus Jūsų gimtąja kalba.

Nėra skirtumo tarp tikėjimo kurį išpažinate savo tėvynėje ir tikėjimo, kurį išpažinate čia. Gal būt Jūs rasit kai kurių papročių skirtumus, nes mes dar tebesame jauna šalis, bet juos kuriame savo tikėjime: mes neturim nė tiek gražių bažnyčių kaip Jūs. Gražiai bažnyčiai patatyti reikia daug laiko ir daug aukų iš katalikų žmonių.

Aš noriu Jumis pakalbėti apie mūsų katalikiškas mokyklas. Maždaug prieš 70 metų priešingai nusistatę valdžia nutraukė visą finansinę paramą religinėms mokykloms. Jie tikėjosi, kad tuo sunaikins Katalikų Bažnyčią. Bet dėka išmintingo ir ryžtingo to laiko Australijos vyskupo buvo sumanyta statyti savo mokyklas ir kviesiti jaunus vyrus ir moteris tapti vienuolėmis ir broliais vienuoliais — mokytojais. Tai nebuvo lengva padaryti, bet su dideliu aukom ir darbu mūsų katalikai sukūrė tik auklėjimo sistemą, kuri šiandien egzistuoja Australijoje.

Tuo laiku, kai Jūsų kaštai buvo laisvi, Katalikų Bažnyčia tikrai nepatyrė tokių sunkumų moksliniame auklėjime, kokie jie yra Australijoje. Todėl aš ir noriu, kad Jūs pasinaudotumėte mūsų katalikiška auklėjimo sistema ir labai glaudžiai su ja bendradarbiautumėte.

Tai yra esminė žymė mūsų katalikiško gyvenimo taip lojalią užlaikoma mūsų žmonių. Dėl tos priežasties tik labai mažai katalikų vaikų lanko valstybines mokyklas ir mažai kas mėgina tai daryti be ypatingos priežasties, arba tai daro tėvai, kurie niekina tikėjimą. Bet tuo atveju, kai be svarbios priežasties ir be vietos klebono sutikimo tėvai siunčia vaikus į valstybines mokyklas, dar blogai ir yra neleidžiami prie šv. Sakramentų.

Tai reikalinga ir Jums žinoti. Bet aš ypatingai prašau Jus pavelėti tą dėmesį, kurį turi Australijos katalikai savo mokykloms. Aš užtikrinu, kad mūsų mokyklose vaikai gaus lygų išsilavinimą, kaip kad valstybės mokyklose. Iš mūsų mokyklų jie žengs pasiruošę į normalų bendruomenės gyvenimą. Dar daugiau: kadangi jie bus išmokę religinių tiesių ir religinės praktikos, jie neperas tikėjimo ir savo ateities gyvenime. O tai, aš tikiu, yra ir Jūsų ypatingas troškimas. Jūs esate kilę iš didžiojo ir senojo katalikų tikėjimo kamieno. Jūs norite, kad ir Jūsų vaikai užaugtų tokie praktikuojantys katalikai, kokiais visad buvo Jūsų tėvai ir protėviai.

Aš su džiauksmu priimu Jus į šios vyskupijos katalikų bendruomenę. Jūs galite išmokyti mus gražių Jūsų krašto papročių. Aš tikiu, kad Australijos katalikai padarys Jus tiek laimingais, kiek iš viso gali būti laimingas žmogus naujame krašte. Aš meldžiuos, kad Dievas ir Jo Šventiausioji Motina laimintų Jus visus ir laikytų Jus savo malonėje, o ypač suteiktų gausią palaimą Jūsų tėvams bei artimiesiems ir grąžintų Jūsų laisvę Jūsų tėvynėi.

Matthew Beovich
Adelaidės Arkivyskupas

Informaciją katalikų mokyklų reikalu gali suteikti:
1). Vietos apylinkės — parapijos klebonas.
2). Jūsų tautinis kapelionas.

Vasario 16 Gimnazijos namai

PLB Vokietijos Krašto Valdybos pareiškimas

JAV lietuviškoje spaudoje keliais atjais buvo pareikšta susirūpinimo Vasario 16 Gimnazijai užpirtų Huttenfeldėje namų nuosavybės apsaugojimo ir jų panaudojimo ateityje reikalu. PLB Vokietijos Krašto Valdyba randa tai reikalingu lietuviškajai visuomenei patiškinti:

1). Namai su sklypu užpirtai PLB Vokietijos Krašto Valdybos vardu ir skiriami Vasario 16 Gimnazijai. Pirkimo sutartį, Valdybos įgalioti, pasirašė Valdybos pirmininkas Pr. Zundė ir Tarbos narys T. Alf. Bernatonis.

2). Jei dėl kurių nors priežasčių ateityje gimnazija nustotų veikti, namai bus panaudoti kitam lietuviškam kultūriniam ar karitatyviniam reikalui: amatų mokyklai, senelių, invalidų ar vaikų prieglaudai, sanatorijai ar poilsio namams ir pan.

3). Atsistatę Nepriklausomai Lietuvos Valstybei, namai pereiną Lietuvos Valstybės nuosavybėn.

4). Krašto Valdyba imsis visų atsargumų priemonių, kad ateityje namai negalėtų būti kieno nors nusavinti arba kad jie kitaip neišeitų iš lietuviškų rankų.

5). Į Vasario 16 Gimnazijos Namų Vajų kviečiamos aktyviai įsijungti visos laisvajame pasaulyje esančios lietuviškosios organizacijos, kurios pačios pasirenka būdą ir priemones lėšoms teikti, atsizvelgdamos į to krašto sąlygas ir susidariusias tradicijas, ir Vasario 16 Gimnazijos rėmėjai.

PLB Vokietijos Krašto V-ba

Iš Vasario 16 Gimnazijos namų — Rennhofo pilies — istorijos.
Šiuos rūmus 1852 m. pastatė už 295.000 markių Frankfurto bankininkas, baronas Rothschildas. Tačiau jis

pats niekuomet juose negyvenęs. 1886 m. Rothschildui mirus, jo dukterė, baronesė Laura Therese Rothschild, kartu su dideliu tėvo palikimu, paveldėjo ir Rennhofo pilį. Vėliau, 1889 m. ji šią nuosavybę pardavė už 313.000 markių Loewensteino princui Alfredo žmonai.

1917 m. vasario 23 d. Rennhofo pilį nupirko Freiherr Cornelius Wilhelm Heyl. Tų pačių metų rudenį pilyje apsigyveno baronas Maximilian Freiherr von Heyl, kuriam pilis buvo atitekus pagal tėvo testamentą. Kai 1952 m. kovo 31 d. baronas von Heyl mirė, pilis kartu su parku ir miško dalimi buvo parduota. Ją nupirko 1952 m. gruodžio 1 d. stambus Huttenfeldo pirklys Philipp Adam Rhein, iš kurio dabar PLB Vokietijos Krašto Valdyba įsigijo Vasario 16 Gimnazijai.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba kreipėsi į Laisvosios Europos Universiteto Prezidentą Strasburge, Dr. L. Tyson, prašydama gimnazijos namams paramos. Nušvietusi lietuvių Vasario 16 gimnazijos ir patiekusi apie ją smulkesnių žinių, Krašto Valdyba pakvietė Dr. L. Tyson aplankyti asmeniškai gimnaziją Diepholze ir ta pačia proga apžiūrėti naujai įgytuosius namus Huttenfeldėje.

Tuo pačiu reikalu PLB Vokietijos Krašto Valdyba palaiko glaudų kontaktą su Strasburgo Laisvosios Europos universiteto lietuvių studentų globėju Dr. J. Grinium, kuris Krašto Valdybos gimnazijos namų reikalais daromiems žygiams nuosirdžiai pritaria ir savo maloniais patarimais prisideda, ryšium su paminėtomis pastangomis gauti paramos iš Laisvosios Europos Universiteto.

Dr. L. Tyson įteikto rašto nuorašas pasigstas Laisvosios Lietuvos Komiteto pirmininkui V. Sidzikauskui, kuris taip pat prašomas padėti gauti iš Laisvosios Europos Komiteto materialinės

Lieder

P. Rūtenio ir D. Oldham koncerto programa

Muzikos pasaulyje žodis L i e d e r turi ir išskirtinę sąvoką. Juo yra vadina mos kompozitorių dainos solo balsui su fortepionu, pasižyminčios tobula muzikine forma, subtiliomis melodijomis, turtingu, kartais paprastu ar liaudiniams ritmais paremtu, tačiau visad ryškiai tekstą iliustruojančiu, akompanimentu ir rinktiniais, daugumoje didžiųjų poetų, tekstais. Ir tobuliausias vertimas į svetimą kalbą negali perteikti jautriųjų poezijos grožio niuansų, todėl Liederiai dainuojami originalo kalboje. Įdomu pastebėti, jog ir spalvotieji dainininkai Liederių dainuoja vokiečių kalboje, pav. kinietis bosas Yi-Kwe Sze, Amerikos negrai — sopranas Dorothy Maynor, baritonas William Warfield, Australijos aboriginas tenoras Harold Blair ir kt. Abu Liederių išpildytojai lygiu svoriu privalo atkurti vienalytę kūrinio visumą (paralė instrumentinei kamerinei muzikai — ansamblinei sonatai). Liederiai nėra priemonė dainininko balso virtuozistikumui parodyti, nes kompozitoriai juose mažais tam pataikauja. Tačiau muzikiniams subrendimui, meniniam skonui bei stiliumi pajautimui pareikšti, čia dainininkai atranda didžiausią galimybę.

Vienas pirmųjų Liederių kompozitorių buvo C. Fr. Zelter (1758-1832). Iki romantikų epochos Liederiai neužkariavo žymesnės vietos koncertų programose. Anais laikais koncertuose buvo girdima vien operų arijos. Pirmasis dainininkas, išdrįsęs sulaužyti tokią koncertų tradiciją, buvo R. von Zur Mühlen, 1882 m. Londone davęs vien Liederių koncertą. Didžiausias Liederių kūrėjas buvo romantikas Franz Schubert (1797-1828), kuris dainos muzikine forma išstulbino iki aukščiausio laipsnio. Schubert giliai juto glaudų muzikos su tekstu ryšį, todėl jo dainose tie du pradai susilieja į harmoningą vienumą. Jo pėdomis pasekė kiti kompozitoriai (C. Loewe, R. Schuman, R. Franz, J. Brahms, H. Wolf, R. Strauss, H. Pfitzner, etc.) sukūrė taip pat puikių Liederių. Ilgainiui atsirado dainininkų, kurie atsidėjo gilesnėms Liederių studijoms ir pagersėjo pasaulyje jų interpretavimu: Elisabeth Schumann, Lotte ir Lili Lehmann, Elena Gerhardt, Milka Ternina ir daugelis kitų. Šiuo laku Liederiai jau yra tvirtai įsiplietinę rimtosios muzikos menė. Kai kuriose įžymiose pasaulio konservatorijose įsteigtos specialios Liederių klasės, kuriose kaip dainininkai, taip akompaniatoriai kruopščiai paruošiami tuos kūrinius interpretuoti.

Solistas Paulius Rūtenis Vokietijos muzikos centruose, o mūsų nuosirdi bi-paramos Vasario 16 gimnazijos namams apmokėti ir įrengti. Vis atsiranda lietuvių, kurie PLB Vokietijos Krašto Valdybai siunčia materialiniu atžvilgiu kuklius, bet moraline reikšme didesius aukas Vasario 16 gimnazijos namams. Tai — Vokietijos lietuvių tremtiniai, dažniausiai gyveną iš menkos vokiečių teikiamos pašalpos, ligonys arba seneliai. Jie kartu su auka siunčia jaudinančią nuosirdžius laiškus, džiaugdamiesi galį prie šio Krašto Valdybos žygio prisidėti savo kukliu įnašu. Štai vienas toks laiškas: "Mūsų didžiai gerbiama Krašto Valdyba!

Siandien gavome iš mūsų apylinkės klebono keletą senų laikraščių — "Britanijos Lietuvių". Juose radome straipsnį ir apie Vasario 16 gimnazijai naujai pirtus rūmus — patalpas. Taip jau apie aukotojų būrelius minėtai gimnazijai paremti.

Ir aš su savo vyru pasiryžom Vasario 16 gimnazijos naujiesiems rūmams paaukoti 50 DM. Siandien tuo pačiu paštu ir pasiunčiu.

Tegu Viešpats Dievas palaimina šį užsimojimą — tuos rūmus — jų kilnų tikslą.

Tėvynės naudai, Viešpaties garbei — Mūsų brangieji! Nesigailėkite tiksliai ir aiškiai, taip jau ir dažnai Jūsų antrašė laikraščiuose paskelbti. Tikrai atsitiks daugiau aukotojų, daugiau ir tokių ubagėlių, kaip mes esame.

Vyras ilgus metus kaip turi plaučių TBC ir nuo nepasisekusios operacijos atsivėrė krūtinėje žaizda. Mes gyvename gana vargingai, bet šitas gimnazijos reikalas yra toks aktualus ir svarbus mūsų jaunumenei, kad ir šitą auką, per dar didesnį maisto suvaržymą sau ir šeimai, pasiseks mums išlyginti...

Baigdamą rašyti, linkiu Jums nuosirdžių aukotojų ir gero pasisekimo.

Jūsų Jasevičių šeima".

ŠVIESOJE

Redaguoja Sambūrio "Šviesa" Australijos Regionalinė Valdyba

SYDNĖJAUS ŠVIESIEČIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Ramia, nenutrūkstama ir sklandžia srove teka, Sydnėjaus "Šviesos" skyriaus parengimai Milson's Point'e darosi nebeiliniu faktoriumi vietiniame lietuviškosios bendruomenės gyvenime. Metiniame susirinkime dalyvavę šviesos bičiuliai ir nariai galėjo su pasitenkinimu patvirtinti, jog "Šviesa" diena iš dienos stiprėdama, metų bėgyje sudarė galimybę savo nariams ir bičiuiliams ne tik dvasiniai praturtinti, ideologiniai sutvirtinti, bet ir kultūriniai pasilinksinti ir laiką praleisti.

Col. Kedys (skyriaus pirmininkas) savo metinėje darbų apžvalgoje turėjo pilno pagrindo džiaugdamasis pabrėžti, jog "Šviesa", pagal apystovas, išpildė savo užsibrėžtus tikslus ir atliko numatytus darbus. Jis neužmiršo pažymėti ir sunkumų bei nesklaidumų su kuriais susiduria šviesietis, kaip "Šviesos" ir kaip lietuviškosios bendruomenės narys. Tie sunkumai ir nesklaidumai yra specifiniai "vėžiai" visai mūsų lietuviškajai bendruomenei, tuo pačiu neišskirtini iš "Šviesos" interesų ir veiklos ribų. Jie darosi neišvengiami negatyvūs ir todėl šalintini, kaipo trukdą aukščiausio tikslo — tėvynės išlaisvinimo — siekimui.

Pobūvio eigoje gražiai pasirodė "Šviesos" šokėjų grupė, Col. Saudargienės parengtais ir pravestais stilizuotais tautiniais šokiais, įdomiais savo charakteryje, sklandžiai išpildytai ir dar iki šiol nematytai Sydnėje.

Col. Daukties pianinu išpildyta Sibelijaus kompozicija buvo šiltai klausytojų priimta.

Naują skyriaus valdybą sudaro: Col. J. P. Kedys (Pirm.), Col. Saudargienė (Kultūros Vadovė), Col. H. Šalkauskas (Vice-Pirm.), Col. Vyt. Doniela (Iždininkas), Col. Vyt. Rimas (Sekr.).

Čiulė Dorothy Oldham Londone (pas Eleną Gerhardt) irgi yra studijavę liederių meną; todėl klausytojai gali tikėtis jų koncerte (25.7.53 Teosophical Society Hall) išgirsti ir pasigrožėti profesionaliai paruoštu Liederių interpretavimu.

Pagirtinasi P. Rūtenio ryžtas patiekti tiemuomeni mūsųose iki šiol beveik nepuosenėtu Liederių vakarą ir didi padėka jam už dar vieną įnašą į mūsų kultūrinį aktyvą. (Z.)

Nebetenka nei aiškinti, kad tokios aukos ir toki laiška geriausiai liūdią jog lietuvių sugebės išlaikyti savo tautinę dvasią, nors ir labai išblaškyti tarp svetimųjų, kol bus tautiečių, kurie taip jautriai ir nuosirdžiai atsiliepa ir prisideda prie didelio, bendro reikalo.

Red. pastaba: Mūsų skaitytojai aukas gali siųsti per AL Leidyklą.

DARBAS EINA TOLIAU

Vasario 16 Gimnazija, balandžio 14 d. pradėjęs naujus 1953-54 mokslo metus, susilaukė 47 naujų mokinių. Toks gausus mokinių padaugėjimas sako, kad Gimnazija jau yra įgavus pasitikėjimą. Ir nauji mokiniai čia neprimami be atodairos: jie turi būti lietuvių kilmės, turi būti baigę atitinkamą vokiečių mokyklų skyrius ar klases, o jei ne, tai laiko stojamuosius egzaminus.

Didelė dalis naujai įstojusių mokinių paskirti Gimnazijos Rėmėjų Būreliams, kuriems praėjusiais mokslo metais nepriteko mokinių.

Daugelis Rėmėjų Būrelių dar praėjusiais mokslo metais yra pasižadėję siųsti kas mėnuo po 20 dol. vienam mokiniui išlaikyti. Paskutiniaisiais metais, tiesa, viskam pabrangus, vieno mokinio išlaikymas daugiau atsieina kaip 20 dol. mėnesiui. Tačiau Gimnazija prašo ir dabar tik 20 dol., nes ir šmet tikisi ir labai prašo vienkartinių aukų, kas negali sudaryti R. Būrelio. Ypač tikisi ir labai prašo BALFO paramos. BALFas iki šiol buvo didžiausias Gimnazijos Rėmėjas kaip atskiras vienetas.

Praėjusiais metais 16 Rėm. Būrelių yra pasisakę, kad siųsį kas mėnuo vieno mokinio išlaikymo normą bendriems Gimnazijos reikalams. Gimnazija labai jiems dėkoja ir prašo taip pat ir šmet tokiu pat būdu remti Gimnaziją. Tačiau jei kas norėtų globoti mokinį, prašome pasisakyti.

Netrukus gal jau ir šiais mokslo me-

Juozas Mikštas MUDU TAIP KADAIS KALBĖJOM

Delnu pabraukį akuotus,
Paputi pro ūsą...
Jau išbalęs rugių plotas —
Bręsta duona mūsų.

Jau poryt, vos švintant rytui,
Kad užsimis barą.
Kad tiktai lietus nelytų —
Duosime čia garo.

Pririkuosim baltų gubų
Visą lauko plotą.
Kaip smagiai čia dienos skuba
Po šį kraštą sotų!

Po poros karštų savaičių,
Rugelius nukirtus,
Ir visas kapas suskaičius,
Krausim pėdų stirtas...

Mudu taip kadais kalbėjom,
Miano mielas broli,
Kvepiančioje parugėje,
Brisdami per žolę.

Bet senai jau mudu skiria
Toliai begaliniai:
Aš kertu šio krašto girią,
Tu — likai tėvynėj.

Bet ar glostai dar akuotus,
Pūsdamas pro ūsą?
Ar sakai: — "Lauk šiuos plotuos
Auga duona mūsų?..."

Seimininkams

ANANASŲ TORTAS

Imama:

Tešlai:

4 ozs. sviesto, 4 ozs. cukraus, 2 kiaušiniai, 4 ozs. bulvinių miltų, 2 ozs. kylančių miltų (selfrising flour), 1/2 arbatinio šaukštelio valgomos sodos, 1 didelis šaukštas saldžios grietinės, 2 dideli šaukštai pieno.

Paruošimas

Ištrinti cukrų su sviestu, į paruoštą sviestą sudėti išplaktus kiaušinio trynius. Viską gerai išmaišyti. Dabar paimti krakmolą, miltus, sodą, sumaišyti ir juos įdėti sviestą su kiaušiniams. Supilti pieną ir grietinę ir pabaigoje sudėti kietai išmuštus kiaušinio baltymus. Sumaišyti. Kepti vidutinio karščio krosnyje.

II. Pertepimui.

Imama:

Du tridešaliai puodelio cukraus, 3 valgomi šaukštai bulvinių miltų, žiupsnelis druskos, 1 puodelio ananasų (pineapple) sunkos, 1 valgomas šaukštas smulkiai supjaustytos citrinos žievelės, 1 valgomas šaukštas citrinos sunkos, 1/2 pint. išmuštos su cukrum grietinės (cukraus pagal skonį).

Paruošimas

Sumaišyti bulvinius miltus su ananasų sūka, sudėti į juos cukrų, druską, citrinos sunką ir žievelės. Virti ant mažos ugnies maišant, kol ši košė sukietės ir pradės virti. Pavirinti 3 minutes. Atšaldyti.

Torto pertepimas.

Torto tešlą supjaustyti į 4 dalis. Vieną gabalą pertepti su ananasų kremu, antrą gabalą su cukrum išmušta grietinėle. Tortą apibarstyti supjaustytais migdolais.

Sena gospadinė

tais visi mokiniai turės savo globėjus. Bet tuomi dar nebus pasibaigę Gimnazijos rūpesčiai. Labai reikia dar lėšų būtiniausioms mokslo priemonėms įgyti ir, kai labai padaugėjo mokinių, daugiau reikia ir tarnautojų, daugiau inventoriaus ir kitų daiktų. Ogi ateina laikas persikelti ir į naujas patalpas. Dėl visa ko, Gimnazija prašo steigti Rėmėjų Būrelius ir bendriems Gimnazijos reikalams.

Pastebėtina, kad šiuo metu Gimnazija turi 201 Rėmėjų Būrelių, o mokinių 204: 169 Gimnazijoje ir 35 paruošiamosios klasėje. Keletas iš tų 201 Rėm. Būrelių pasisakė šiais mokslo metais negalėsį surinkti šalpos. Dar nemaža dalis R. Būrelių nėra pasisakę, ar pagelbės Gimnaziją (savo globotinius) išlaikyti ir šiuos metus.

Gimnazija labai prašo mielus tautiečius padėti ir tiems kitiems likusiems dar be globos mokiniams, o po to remti ir kitus bendrus Gimnazijos reikalus. Visi dar likusieji be globėjų akylai beniuakai ir mergaitės, nori mokytis lietuviškoje gimnazijoje ir, tikėkimės, nepavils mūsų nei savo Tėvynės Lietuvos.

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija

The World Today

By Paul L. Ford

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Director,
Department of Education,
Please send me:

Information about the Evening Classes.....
Free Correspondence Lessons.....
Free Radio Lessons.....

Surname..... Christian Name.....
Address.....
State.....

My native language is -

MOTOCIKLAI!
MOTOCIKLAI!
MOTOCIKLAI!

Jeigu Tamsta galvojate pirkti motociklą, tai būtinai turite už-eiti pas Loefflerį, kur Tamsta galite pasirinkti iš 100 vartotų mašinių arba gauti bet kokios markės naują motociklą.

Daugelis lietuvių jau važinėja pas Loefflerį pirktais motociklais ir naudojasi ypatingai lengvomis išsimokėjimo sąlygomis.

MOTOCIKLAI!
MOTOCIKLAI!
MOTOCIKLAI!

LOFFLER'S

MOTOR CYCLE RESALES

41 Gouger Street
ADELAIDE
TEL. C1785

TAUTIŠKI DIRBINIAI:

ilgos juostos £3.10.0, kaklaraiščiai £1.5.0, įvairios kitos juostos ir juostelės nuo 6 šil. iki £1.10.0. Išpildomi specialūs užsakymai. Kreiptis AL Leidykla.

knygos

Stasius Būdas — LORETA, mergaitės likimo romanas 172 psl. Išleido "Bendrija" Londone. Kaina 8/0

P. Abelkis — ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS, romanas. 421 psl. Kietais drobės viršeliais su auksiniu užrašu. Kaina su persiuntimu £1.14.0

Rašyti: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

J. Petraitis — KAIP JIE MUS SUŠAUDE, netolimos praeities įs gyvenimų pasakojimas. 221 psl. £0.10.0

George Orwell — GYVULIŲ UKIS, fantastinė apysaka iš Sovietų gyvenimo. Vertė F. Neveravičius. 70 psl. £0.5.0

Geriausias
Ir Patikimiausias
Tavo Draugas.

LIETUVIŠKA KNYGA

Niekuomet nevelu užsisakyti daugelio mėgiamą iliustruotą žurnalą

Karys

Pageidaujantieji gaus pirmuosius šių metų numerius.

KARYS — lietuviškos patriotinės dvasios sparnuotas žodis, visu laiku lietuvių karių gyvenimo, kovų ir darbo veidrodys; KARYS — tai mūsų tradicinis vieningos kovos organas su visais Lietuvos priešais nuo 1919 metų.

KARYS — visiems buvusiems kariaus nepamainomas dvasios penas. Gi dabartinės Tėvynės tragedijos akivaizdoje esame visi Lietuvos laisvės kariai.

KARIO metinė prenumerata 4 dol. JAV valiuta; pusmečiui — 2 dol.50 ct. Australijoje gyvenantieji prenumeratos mokestį lengvai gali prisiųsti Money Orderiu.

Tuoju siųsk prenumeratos pinigus šiuo adresu: KARYS
680 Bushwick Ave., Brooklyn
21, N. Y.

DANTŲ CHIRURGAS
J. H. CUNNINGHAM

Oxford Chambers
192, North Terrace, Adelaide
Telef: W2036
Specialybė: aukso karūnelės ir aukso tilteliai
KALBAME VOKIŠKAI

JEIGU JUMS REIKALINGAS VERTĖJAS

— pagelbėti pirkinėjantis —

KLAUSKITE KURĮ NORS MUSŲ PARDAVĖJĄ
Jis nurodys Jums Naujųjų Australų Pirkinėjimosi Biurą.
Ten Jums bus suteikta pagalba Jūsų gimtąja kalba

P A S

John Martin and Co. Limited

The Big Store ■ Rundle St. Adelaide

Sutaupysite pirkdami tik gera preke

PIRKITE BATUS BET KURIOJE FIRMOS

"EZYWALKIN Ltd."

90, Rundle St. KRAUTUVĖJE Port Adelaide
Port Pirie Hindmarsh
Port Lincoln Unley Road
Mount Gambier Hindley Street
Gouger Street

KIEKVIENOS POROS BATŲ PATVARUMAS GARANTUOTAS

Alus buteliuose

ir KITI GERIMAI
PRISTATOMI
I N A M U S

BET KUR ADELAIDEJE AR PRIEMIESČIUOSE
(pristatymas nemokamas)
SKAMBINKITE

Cen 1253

Hotel Angus

78 ANGAS ST. ADELAIDE

The courageous uprisings in East Germany have confirmed in undeniable terms what many diplomatic observers have held for some time: there is little or no support for the Soviet imposed communist regime. This is especially true among the working people whom the communists have primarily claimed as their own.

This revelation has been a shock to the communist functionaries and theoreticians of Moscow and East Germany. But it has not paralyzed them into inaction.

Once it became clear to the communist officials that the demonstrations had grown into full-scale rioting and rebellion, the three arms of the communist machine military, propaganda and political were promptly called into service.

Military, the Red army has apparently been successful. Tanks, armored cars, grenades and bayonets are usually successful when opposed only by stones and worthy sentiments.

The propaganda mill also churned furiously, but its effectiveness is somewhat less than electrifying. Its unsubstantiated and conflicting reports and commentaries could have convicted only the completely naive.

With one breath, the Soviet propagandists have contended that the riots were nothing more than "excited discussions" among East German workers analyzing the new increased work norms. At the same time they praised the "energetic intervention" of the "glorious Red army" in crushing the demonstrations which, they said, had been instigated by "western provocateurs and agents."

The political developments are more complex and delicate, and fraught with overtones of prestige and face saving.

The established pattern of communist life demands a scapegoat when an error of the magnitude of the East German uprisings was allowed to happen.

Thus, it is to be expected that someone in authority in the East German regime will be sacrificed.

Otto Grothwohl, the East German premier, has already announced that his regime is now working out a new program, ostensibly to appease the outraged workers. Even he has admitted, however, that his own resignation "would be the most comfortable course."

Others who might serve as possible sacrificial offerings are Walter Ulbricht, vice-premier, and generally considered the real pipeline to Moscow in East Germany; Wilhelm Pieck, president of the East German "Republic"; and Wilhelm Zaisser, head of the East German secret police.

It might be any one, or all, or several of these functionaries who will suddenly develop "political leprosy" and will have to be sent to Moscow for treatment.

Who are the possibilities to replace those now in office?

Reliable reports from the area of conflict indicate that Otto Nuschke, one of five current deputy minister-residents, and Hermann Kastner, chairman of the Committee for the Promotion of the Intelligentsia, are likely candidates.

Nuschke represents what is left of the East German Christian Democratic Union and is the principal official of the present government who deals with the churches. He is credited with having at least a technical connection with the communists' recent relaxation of restrictions against the East German

Protestant church. Nuschke is generally considered to be the communists' "bourgeois front."

Kastner, on the other hand, has been the regime's designated connection with the liberal intellectual elements. Until two years ago chairman of East Germany's Liberal Democratic Party, he has been termed an opportunist by no less an authority than his own son, who escaped to freedom in West Germany in April 1950.

Any move to elevate Nuschke and Kastner would be based primarily on the Kremlin's desire to get Grothwohl, Ulbricht and company out of the headlines. The latter, members of the Socialist Unity (Communist) Party, are thoroughly discredited.

Another reason stems from the plan to have Nuschke and Kastner serve as "window dressing" for an ostensible popular front policy. This would have the added advantage of showing others that East Germany is not a one-party state.

The situation has been pictured most clearly by the "Hamburger Anzeiger" of Hamburg, Germany. Says this journal:

"The Socialist Unity Party, which has lost the fight for the soul of the East German workers, can never win it in the future. For the people of the East zone fight, in the last analysis, for their own status as Germans.

To reach the German people one has to be able to think in German terms, and this is exactly what the Socialist Unity Party cannot afford to do."

Lietuvos litas Amerikos Izdo Departamente

1). Kadangi buvo pastebėta, kad Lietuvos metalinių pinigų nepilnas komplektas yra išstatytas Smithsonian Institutione J. A. V. Izdo Departamente, tai Lietuvos Ministras, P. Žadeikis nutarė įteikti vieną pilną sidabrinių ir varinių Lietuvos monetų rinkinį, iš viso 12, Izdo Departamentui.

Įteikimas įvyko š. m. balandžio mėn. 7 d. Izdo Departamento patalpose. Lietuvos Ministras įteikdamas monetų komplektą, buvusių apyvartoje iki bolševikų invazijos pastebėjo, kad šis rinkinys nėra muzėjinė mizmatikos medžiaga, bet yra tas momento, kuris turi tikslą kiekvienam žiūrovui priminti dabartinę Lietuvos tragediją. Šiuo atveju p. P. Žadeikis dar pažymėjo, kad šis aspektas padaro tą kuklų rinkinį vertinga retenybe.

Ponia Nellie Taylor Ross, pinigų kalyklos direktorius, pasikvietusi penkius kalyklos valdininkus priėmė lietuvišką dovaną, reikšdama pasitenkinimą ir linkėdama Lietuvai atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę. Be to, iš Ponia Ross kalyklos direktoriaus, buvo gautas sekančio turinio laiškas:

Treasury Department
Washington 25
Office of Director of the Mint

My dear Mr. Minister:

Be assured that your generous bestowal on April 7 upon the United States Mint of the twelve coins produced by Lithuania, while it was still a free nation, will always be a highly-prized addition to the Mint's collection of coins, on display at the Smithsonian Institute. The fact that there are few such sets now available makes your offering doubly desirable and doubly appreciated.

Please accept with my thanks my good wishes for you and Mrs. Žadeikis personally and my earnest good wishes for the early restoration of liberty in your beloved country, toward which our own nation bears warm friendship.

Yours sincerely,
Nellie Taylor Ross
Director of the Mint

Honorable Povilas Žadeikis
Minister of Lithuania
Legation of Lithuania
Washington, D. C.

KLAUSIMAS APIE KARO NUOSTOLIŲ ATLYGINIMĄ LIETUVIAMS

Dar 1952 m. Lietuvos Ministras Washingtono buvo gavęs pranešimą iš Department of State reikale pradedtųjų veiksmų, kurie galėtų būti daromi Lietuvos piliečių pagal tą procedūrą, kuri buvo sutarta Londone tarp Vakarų Vokietijos Vyriausybės ir Alijantų dėl Vokietijos užsieninių skolų, įskaitant ir karo nuostolius, einant Londono Konferencijos raportu ir pr. metų rugpjūčio mėn. 8 d., kaip nustatyta prielaidose 3, 4 ir 6. Sulgyčia minėtos procedūros: "A Lithuanian National may take advantage of the terms of this agreement if the country in which he resides has acceded for accedes to it."

Tokiū būdu šis paskutinis sakiny duoda progos kiekvienam lietuviui pasiremti jo, ieškant atlyginimo iš Vokietijos už padarytus jam nuostolius laike antrojo pasaulinio karo. Bet, kadangi tie susitarimai, kurie apima ne vien pačius vokiečius, bet ir kaimyninių valstybių piliečius, kaip pav. Lietuvos piliečius, turi būti dar ratifikuoti, o ratifikavimas gali užsitęsti net iki š. m. birželio mėnesio galo. Taigi, dabar jau yra atėjęs laikas palengva savo nuostolius dokumentuoti. Vėliau gi po sutarčių ratifikacijos, gal jau net š. m. liepos mėnesio pradžioje, bus progos išsireminti atitinkamus blankus iš Vokietijos Konsulatu, ir kurias teks išpildyti. Lietuvos Konsulai New Yorke ir Čikagoje yra pasiruošę teikti informaciją tuo reikalu.

Šia proga Lietuvos Pasiuntinybė ragina karo nuostolių pretendentes susilaikyti nuo rašinėjimo tuo reikalu, nes jokio termino pratenzijoms pareikšti nėra nustatyta. Jei kas naujo įvyks mums čia rūpimu klausimu dėl karo nuostolių atlyginimo, tai tuojau bus pranešta spaudoje.

KIEK TREMTINIŲ IŠ LIETUVOS DAR YRA VAK. VOKIETIJOJE

Sulig oficialiomis statistikos žiniomis, kaip jas paduoda P. L. B. Vokietijos Valdyba, už šių metų vasario-kovo mėnesius dar buvo: Britų zonoje — 4.596; Amerikos zonoje — 3.083; Prancūzų zonoje — 267, arba bendrai iš viso — 7.936 tremtiniai. (L. P. Ž.)

Informacijos

PENSIJŲ IR PAŠALPŲ REIKALU

Laikas nuo laiko skaudžios nelaimės paličia mūsų bendruomenės pavienius asmenis. Kartais net ir šeimos visiškai nelauktai tampa užkluptos liūdnų netikėtumų ir atsiduria sunkioje materialinėje būklėje.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba, drauge su visa lietuviška visuomene, jautriai pergyvendama šias tautiečių nelaimes ir norėdama patekusiems bėdon bent dalinai pagelbėti, stengėsi per Good Neighbour Council išsiaiškinti vietinius šaltinius bei galimybes gauti paramos panašiai vargan ar bėdon pakliuvusiems tautiečiams. Šiuo metu yra gautas minėtu reikalu atsakymas, su kuriuo ir norima tautiečius supažindinti:

1). Tik Australijos piliečiai-tės gali gauti widow's pension (našlytės pensiją) ir old age pension (senatvės pensiją).

Dėlto daugumai mūsų tautiečių šis punktas negali būti pritaikytas, kadangi jie neturi šio krašto pilietybės. Tačiau, susirgę arba šiaip jau atsidūrę bėdoje pirmiausiai jie gali tikėtis gauti bedarbio pašalpą (unemployment benefit). Šiuo reikalu reikia kreiptis į Commonwealth Employment Service, Currie Street, Richard Building, Adelaide, kur, po apklausinėjimo ir pirmųjų formulų atlikimo, prašymas bus vėliau persiųstas betarpiai kiton žinybon.

2). Be to, galima ir labai patariau kreiptis į Social Services, Churchill Building, 61 Gawler Place, Adelaide. Čia atvykus geriausiai kreiptis į Miss Skinner, pasisakyti, kad ateinama nuo Good Neighbour Council ir išdėstyti savo reikalą. Turima žinių, jog šios įstaigos parama būna gana efektyvi.

3). Pagaliau patariama kreiptis, ypač, ingai šeimos su mažais vaikais, į Children's Welfare Department ir į Public Relief įstaigą, esančią 23 Flinders Street, Adelaide. Geriausiai kreiptis į Mr. Prince.

4). Yra žinoma, kad įvairios australų konfesinės bei labdaringos organizacijos taip pat paremia nelaimėjęs esančius ateivius. Bet tai jau nėra bendra taisyklė. Dažniausiai tai yra daroma atskirais atvejais ir taikoma paskiriems asmenims individualiai. Tenka pastebėti, kad šiais atvejais kreipiančios asmenys pasisekimas priklauso pagrindine nuo jo paties asmeninių pastangų, sugebėjimų priedi ir pažinčių bei ryšio turėjimo.

5). Nelaimės ar ligos atvejų Good Neighbour Council sekretorė, Miss Mary Williams, prašo suėiti su ja į kontaktą, skambinant telefonu W 2898-28 99, arba asmeniškai 97 Pirie Street, Adelaide, nes ji norėtų, kiek tik sąlygos leis, visus nelaimių paliestuotus apsilankyti ir patarti kas darytina bei kur kreiptis.

Redakcijos pastaba: Nors ši svarbi informacija tiesioginiai liečia tik Adelaidėje ir apylinkėse esančius mūsų tautiečius, tačiau manome, kad ir kituose miestuose yra panašios įstaigos, todėl patartina tik sužinoti adresus ir, kai reikia, pasinaudoti jų pagelba.

Karaliaus Mindaugo Institutus praneša, kad jo rengiamoji vieša paskaita lietuvių visuomenei Melbourne įvyksta šiuo metu liepos mėn. 26 dieną 12 val. 45 min. St. John Church, po pamaldų lietuviams-katalikams, parapijos salėje, East Melbourne, kamps Victoria Parade ir Hoddle Street. Paskaitą skaitys kun. Pr. Vasaris, tema: Senoji lietuvių tityba. Kviečiama gausiai dalyvauti. **Instituto direktorius.**

PASKAITA PILIETYBĖS REIKALAIS

Liepos 26 d. 16 val. Exelsior Hall, 172 Flinders St., Adelaide, Liet. Teis. D-ja ruošia pilietybės reikalais paskaitą su diskusijomis. Skaitys p. Vl. Požela.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Geelongo Sporto klubas "NERIS", ALB Krašto Valdybos pavestas, ruošia š/m spalio mėn. pirmoje pusėje, apie 10 d. (galutinė data bus pranešta vėliau) Australijos Lietuvių Krepšinio pirmenybes.

Klubai, norintieji dalyvauti pirmenybėse, prašomi registruotis pas Geelongo sporto klubo pirmininką A. Bratanavičių, 12 Seabeach P-de, North Shore, Vic., kartu pranešant komandos sudėtį ir savo pageidavimus.

Geelongo AL Bendruomenės ir klubo "NERIS" valdybos nutarimu kiekvienai komandai bus apmokėta 1/2 kelionės išlaidų 8 asm., o taip pat parūpin-

Komisija namams įsigyti SAVI NAMAI ADELAIDĖJE

Vėl apie namus. Ne savo, bet bendruomenės namus. Šį kartą jau iš liaudies dainų motyvų:

— Saulute, močiute ...
Saulute, močiute, artyn artyn!
Pilkieji debesėliai, tolyn tolyn!
Mūsų vaikučiai apleistai,
Auga kaip svetimi

Nėr jiems vietos kur susieiti,
Nei savųjų, kur pažaišti,
Nėra pievos pabėgioti,
Nei supynės palinguoti.
Kad būtų vaikų darželis,
Su žaislais, vaikų nameliais!

Jie augtų tada linksmai.
Koks motinoms džiaugsmas už tai!

Komisija Namams Įsigyti nujaučia tą mūsų motinų širdies gėlę ir ragina jas kaip ir visus, kam rūpi mūsų vaikų darželis (su pieva, supyne ir vaikų žaislais!), jų šviesesnė ateitis, neužmiršti, poeto Baranauko žodžiais tariant, širdin dėmėn įsidėti vieną pareigą: sekmadieniais (arba visomis kitomis progomis) po pamaldų Sv. Juozapo salėje, pakloti svarą ar daugiau dežurojantiems Komisijos nariams ir pasakyti:

— Ir aš neužmiršau mūsų mažyčių!
Pastaba: Žiūrėk "A. Lietuvio" Nr. 12 Komisijos atsišaukimą.

Teises patarėjas

A. Tuskeris (Geelong, Vic.) klausia, ar jo pilnametė sesuo gali grįžti į Vokietiją pas ten likusią tetą ir ko reikia kelionei.

— Gali grįžti. Kelionei reikia: 1). Vokietijos sutikimo (kur galėtų teta parūpinti) įsileisti seseriai; 2). Iš buvusių atsitikimų matyti, kad valdžia sutinka, jei yra numatyti butas ir darbas; 3). reikia galiojančio Lietuvos užsienio paso (jei dar nėra, tai išsiimti jį iš Atstovybės Londone); 4). gauti iš vokiečių Atstovybės (ji yra Sydnejuje) ir Imigracijos Departamento kelionės vizas.

Jei nebūtų Lietuvos užsienio paso, tai jį gali atstoti vadinamasis Travel pass, gaunamas iš to paties departamento. Jis netinka gyventi Vokietijoje, gi Lietuvos pasas (policija registruoja jį) tinka.

Kas dėl kelionės laiko, laivo ir kainos, tai kelionių biurai geriau tai žino, į kuriuos prašom kreiptis.

J. V-va (Eden Hill, Adelaide) rašo: — Mano pavardė negražiai skamba. Vokietijoje bėdamas nespėjau pakeisti jos, kažkaip neprisiūšiau. Dabar noriu tai padaryti. Ar galima ir kur kreiptis? Turiu tik leidimą gyventi Australijoje.

— Galima pakeisti. Savo padėtimi tamsta esi sveimšalis ir pavardės reikalui turi kreiptis į Imigracijos Ministerį. Pasitark šiuo reikalu su advokatu.

K. Mažonis (Woodside, S. A.) teiraujasi, kiek reikia testamentą vykdytojų, kiek liūdytojų ir ar gali būti liūdytoju palikimo gavėjas.

— Vienas testamentą vykdytojas yra būtinas. Jei testatorius-palikimo davėjas nori, gali būti ir daugiau.

Turi būti du liūdytojai testatoriaus parašo. Jei vienas liūdytoju bus palikimo gavėjas, tai testamentas bus niekingas, be vertės. Reikalingi du liūdytojai, nesuinteresuoti testamentu palikimu.

Antanas Karuža (Gawler, S. A.) rašo:

— Pirkau bakūžę su nuomininku, kuris žadėjo netrukus išsikelti. Jau praėjo pusė metų, o jis ne tik dar neišsikėlė, bet ir nemano išėiti ir toliau moka juokingą nuomą. Aš gi sėdžiu, galima sakyti, pašiūrėje. Vaikai šala. Ar aš galiu išmesti jį (nuomininką) iš savo namų? Išmesti jo baldus ir jį patį?

— Prievartos negalima vartoti. Už ją tamsta gausi naują bylą, o bakūžės — ne. Įeiti į savo namus, tamsta tegali pagal teismo sprendimą, jo įsakymą. Pasitark su advokatu dėl bylos iškilimo.

Kas dėl mažos (kaip tamsta sakai — juokingos) nuomos, tai (jei reikalinga) prašau kreiptis į Housing Trust (Hindley St. Paringa House) nustatyti teisingesnei nuomos kainai. Jei nuomininkas nepildytų Housing Trusto nutarimo, tai teismas (jei tamsta kreipsies į jį) duos įsakymą su policija (prievarta) iškraustyti nuomininką.

ta nakvynė ir maistas.

Registruotis ne vėliau š/m rugpjūčio mėn. 15 dienos.

Sporto Klubas "NERIS"

PASVEIKINTAS GEN. PUNDZEVIČIUS

Minėdami Dariaus ir Girėno Atlanto nugalėjimo 20 metų sukaktį ir kartu Lietuvos Karo Aviacijos 34 metines Adelaidės mieste gyvenantieji buv. Karo Aviacijos kariai ir minėjimo dalyviai pasiuntė Av. Generalui St. Pundzevičiui, kaip buvusiam Lietuvos Karo Aviacijos Viršininkui, dabar gyvenančiam JAV-bėse, sveikinimą. Sveikinimą pasirašė L. K. Ramovės Ade.aidės sk. pirm. A. Levickis ir sekretorius K. Taparuskas, o taip pat V. Dumčius, G. Janulevičius, J. Jasevičius, V. Klimavičius, Z. Koronkevičius, B. Leščius, V. Petruškevičius, J. Pyragius ir L. Ziedavičius.

ĮTEIKTAS PIRMAS LIETUVIŠKAS UŽSIENIO PASAS

Liepos mėn. 11 d. L. T. D. Australijos skyrė V-ba įteikė pirmą Pietų Australijoje gyvenančiam p. Kostui Jurgačiui lietuvišką užsienio pasą. Sveikiname.

Šia proga pastebėtina, kad užsienio pasus išduoda Lietuvos Konsulatas Londone, o patarpininkauti norintiems užsienio pasą gauti, gali Lietuvių Teisininkų Draugija (33 Kent Tee., Kent Town, S. A.).

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA DĖKOJA

"Australijos Lietuvio" vardu yra gautas toks padėkos laiškas.

Malonūs Mūsų Rėmėjai

Nuoširdžiai dėkoju Jums už atsiųstus 30.27 svarų austral. valiuta (24.0.0 sv. anglų valiuta) bendriems gimnazijai išlaikyti reikalams. Visų mūsų širdingą padėką prašau perduoti tų pinigų aukotojams būtent:

- Lietuvių Karių Sąjungai "Ramovė" Adelaidėje, už £16.3.0.
- Korporacijai "Vytis" ir SSD, Adelaidėje, už £10.0.0 — ir
- "Australijos Lietuvio" skaitytojams, už £3.19.7.

Šiuo laiku kiekviena nauja auka mūsų gimnazijai yra nepaprastai vertinga, nes naujus mokslo metus pradėjome su žymiai didesniu mokinių skaičiumi. Jau turime 203 mokinius. Dar nevisi naujieji mūsų auklėtiniai turi Rėmėjų Birelius, bet juos išlaikyti reikia taip pat, kaip ir ysis kitus. Be to, ir užpirktieji gimnazijos nuosavi rūmai taip pat sudaro daug rūpesčių ir pačiai gimnazijai. Bet tikimės, kad ir šiuos visus sunkumus kaip nors nugalėsime, jei ir kiti mums padės.

Su geriausia linkėjimais
A. Giedraitis
Gimnazijos Direktorius

PADEKA

Širdingiausia padėką reiškiau visiems geriesiems tautiečiams, kurie parėmė mane materialiai ir moraliai sunkiai sergant mano vyrui. Ypačingai dėkoju Kilburno lietuviams, o taip pat mano kaimynams, kurie visokiais būdais ir visada stengiasi man ir mano dviem mažamečiam vaikučiam pagelbėti šią sunkią valandą. **Ursulė Kersienė**
19 Alison St., Woodville Pk (Adelaide)

Smulkus skelbimai

Petras Pliskevičius, 96 Edward St., Hartford 6 Conn. 10 Room U. S. A. nori susirašinėti su lietuviais, gyv. Australijoje.

Paiškomi Ona ir Juozas Laurynavičiai. Atsiliepti F. Rugelienė, 25 John St., Petersham N. S. W. Jieškomię gyveno Witeroam Asbesto kasyklų vietovėje, Vak. Australijoje.

Prašomas atsiliepti Zigmąs Vaitkevičius. Jis pats arba žinantieji jo dabartinę gyvenamą vietą bei likimą, prašome pranešti sekančiu adresu:

Vladas Vaitkus
Newbattle Miners Hostel
Dalkeith Mid-lothian
Scotland (Gr. Brit.)

A. L. S. S. Adelaidės skyrius ruošia TRADICINĮ STUDENTŲ

Baliu-sokius

kuris įvyks š. m. rugpjūčio 21 d. 8 v. vakaro Osbornio salėj Gouger Street.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Kvietimus galima gauti pas visus studentus.

A. L. S. S. Adelaidės Skyriaus Valdyba

A. L. B-nės, Geelongo Apylinkės VALDYBOS PIRMININKO ATSIŠAUKIMAS į Geelongo lietuvius

Brangus lietuvi, sese lietuve,

Negailestingas likimas išplėse mus iš gimtos žemės, iš sodybų, kur kiekviena žemės pėda yra aplieta lietuviu krauju, nuplauta asaromis.

Tas pats likimas blaško mus po platumų pasaulį ir rudenio nudžiūvusius lapus. Atskirti nuo tautos kamieno, mes niekur negalime lengviau atsidusti, nuo ilgos kelionės bei sunkių darbų pailsėti, nes širdyje rusena ugnis, Gedimino Kalne prabočių užkurta, mūsų savonarių krauju atpirkta mūsų brangios Tėvynės Lietuvos meilė.

Su skausumu pergyvename kiekvieną tėvynės žalą, kiek mūsų jėgos leidžia reaguojame į jai padarytas bei daromas skriaudas.

Kad mūsų kova būtų efektyvi ir neuilstoma kovotojų eiles turi nuolatos papildyti jauni ir tai kovai parengti tautos nariai. Tėvynė, kurioje skubotai vykdomas biologinis bei kultūrinis genocidas, kur užgniaužiamas bet koks, kad ir nekaltas patriotinis pasireiškimas, mums kovotojų nepapildys. Juos turime gimdyti, auginti ir formuoti mes patys.

Jeigu jau 1951 m. pavergoje Lietuvoje buvo 40.000 lietuvių komjaunuolių ir 180.000 pionierių, jeigu tais pačiais metais tėvynėje iš 1646 dvasininkų buvo tik 91, o iš 1202 bažnyčių neperijodijai veikė tik 287 tai galima suprasti, kad ne tik kovai dabar, bet atvauduotai tėvynėi kiekvienas jos sūnus ar dukra bus ypatingai brangūs.

Sunkiai uždirtą svarą, dėdami prie svaro grindžiame savo vaikams lygesnį kelią į lengvesnę ateitį. Mes nenorėtume, kad jie taip pat kaip jų tėvai smilkų fabriku suodžiuose, arba jų rankos būtų sugrube nuo kastuvo.

Mes dedame viltis, kad iš jų bus daktarų, inžinierių, politikų ir t.t. Dažnai, deja, pamirštame, kad jie taip pat turi išsiauklėti susipratę lietuviui ir parengti savos tautos vaduotojai.

Zmogui formuojantis į jo nuotaikas veikia daug ir įvairių aplinkos faktorių, bet vienas iš svarbiųjų yra nuolatinis buvimas savoje bendruomenėje, įsijungimas į jos siekimus. Tam reikalinga savo pastogė.

Mes matome, kad mūsų bendruomenės veikloje jaunimas yra labai retas svečias. Jam svetimi ir nesuprantami mūsų susirinkimų partiniai ginčai. Jam neaišku, kaip mes galime Lietuvą valdyti, dalintis valdžios portfeliais kepimais Australijos saulės, partinė ideologija jam atrodo kaip XVIII šimtmečio tragikomedijs.

Mūsų pirmajauočios kartos suformavimui lietuviškoje dvasioje reikalingas lietuviškas ir savo lizdas, reikalinga savavirtovė, kurioje nuolat būtų pasiruošę ir energingi jauni Lietuvos gynejai.

Ta tvirtovė reikalinga neatdėliojamai tuojau, nes po keliolikos metų ji gali būti "tvirtovė" be karių.

Brolie lietuvi, sese lietuve, Tu neabejoti, kad Geelonge yra reikalingi nuosavi lietuvių namai.

Tu taip pat supranti, kad jie bus reikalingi ir tuomet, kai atsirad galimybė grįžti į Nepriklausomą Lietuvą: tai bus atsparos punktas dalelei pasilikusiųjų, kurie, irgi, bus mūsų tautos vaikai.

Ir jeigu iki šiam laikui Tu nepaisryžai tai įvykdyti, tai Tave sulaukė Tavo igimtas lietuviškas lėtumas, arba Tu buvai užsiėmęs dalykais, kurie buvo fiziniai tau pačiam svarbūs ir neatdėliojami.

Praėjo daug laiko, nuo mūsų atsiradimo šiame krašte ir dauguma atstūmė degančios savo darbus ir vargus į pastovesnę buitį. Atėjo laikas imtis konkretaus darbo ir mūsų lietuviškų namų Geelonge realizavimui.

Mums aišku, kad bendram reikalui

Sokiu pamokos

pradedantiems ir jau pramokusiems duodamos šokių mokytojų A. ir J. G U L B I S.

Isirašyti galima antradieniais ir trečiadieniais nuo 19 iki 22 valandos. 32 James Place, City (iš Grenfell Street) ADELAIDE

Zinios

(Tąsa iš 1-mo psl.)

JAV PRODUKCIJA

Prekybos departamentas paskelbė, kad JAV-bių ūkio produkcija pagrindinėse šakose per šėis praėjusius mėnesius pakilo net 40%. Bedarbių skaičius šiuo metu siekia apie 1.700.000 — pats mažiausias skaičius. koks bet kada yra buvęs.

Tokiai produkcijai išlaikyti, be abejonės, reikalingos plačios rinkos.

PAKELTI PAGRINDINIAI ATLYGINIMAI

Liepos 17 dieną paskelbta, kad Australijoje pakeliami pagrindiniai atlyginimai. Pakėlimas siekia nuo 1 iki 5 šilingų savaitei. Toks mažas pakėlimas rodo, kad nors Australijos ekonomika vis dar nesistabilizavosi, tačiau svarokursas jau laikosi beveik pastoviai.

DEPORTUOJAMI ANGLŲ IMIGRANTAI

60 anglų ir Maltos imigrantų siunčiami atgal, iš kur atvažiavo. Dalis jų buvo kalėjimuose ir beprotnamiuose, o kita dalis deportuojami dėl to, kad neišpildė savo prisiimtų įsipareigojimų už teisę imigruoti į Australiją.

PANAIKINTA KONTROLĖ DEPORTUOJAMŲ JAV-BĖSE AKTYVAMS

JAV-bių vyriausybė panaikino karometu įvestą kontrolę svetimų valstybių laikomies valiutos rezervams. Tai palietė 13 tautų Europoje ir Japonija. Tačiau visi rezervai palieka užblokuoti tų valstybių, kurios yra okupuotos Sovietų Rusijos.

DEMOKRATIŠKA VIRŠUKALNĖ

ALB Melbourne apyl. valdyba savo išleistame "Mūsų Pastogės" numeryje rašo:

"Birželio 2 d. atrasti nauji neapgyvendinti plotai Everesto viršūnėje.

Atrodo, kad tai vienintelė vieta, kur emigrantai gydytojai ir kitų profesijų asmenys galėtų tinkamai įsikurti ir verstis praktika netrukdomi ..."

Gal būtų ir neblogai apsigyventi tenai "atrastuose" naujuose neapgyvendintuose plotuose", (kurie jau seniai aprašyti geografiniuose vadovėliuose), tik kodėl prie profesionalų nepridėti karaliaus Mindaugo Institutu, kuris Melbourne Lietuvių Bendruomenės išleista numeryje gal rastų ir sau vietos, jeigu būtų vadovaujamas "tariamai pagautais ir prisigydytais demokratijos principais b et kuriai savo veiklai". (Cituoja iš to pat MP numerio).

Australijos saugumo policija padarėkratas keliose komunistų patalpose Sydnejuje ir paėmė daug dokumentų, kurie turės būti iširti.

ir pritarimas turi būti daugumos: nei trys, nei dešimtys, nors ir su geriausiomis idėjomis jų nepajėgs realizuoti.

A. L. B-nės Geelongo Apylinkės Valdyba imasi iniciatyvos judinti Lietuvių Namų statybos klausimą iš vietos. Aplinkės Valdybos vardu aš prašau bendruomenės narių aktyvius paramos organizaciniam darbiui atlikti.

A. L. B-nės, Geelongo Apylinkės Valdyba yra išdirbusi tam reikalui klausimų lapą. Klausimų lapas bus įteiktas kiekvienam Geelongo lietuviui ir valdyba tikisi, kad lietuviui sąžiningai jį užpildys ir grąžins valdybai, o tai jau ir bus pirmas visų kooperavimas mūsų tikslui siekti.

Baigdamas šį savo atsišaukimą aš neabejoju Geelongo Apylinkės lietuvių nuoširdumu ir parama.

J. Pelenauskas
A. L. B. Geelongo Apyl. Pirmininkas.